İŞKUR

2016

ÇANAKKALE

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

(2016)

YAZARLAR

Koordinatör

Mustafa HÖKE

Dilek SONAT GÜNER

İş ve Meslek Danışmanları

Ahmet ŞARMAN

Hayrettin KARACAN

ÖNSÖZ

Çanakkale bulunduğu coğrafi konumu ve doğal güzellikleri nedeniyle, tarih boyunca farklı medeniyetlere ev sahipliği yapmış, birçok tarihi olayın gerçekleştiği dünyanın önemli şehirlerindendir. Adıyla anılan boğazın en dar yerinde kurulmuş olan Çanakkale her iki kıtada da toprağı bulunan bir boğaz şehridir.

15 Temmuz gecesi yaşanan hain darbe girişimine karşı meydanları dolduran, ördüğü etten duvarla tankları durdurarak dünyaya demokrasi dersi veren milletimiz; ülkemizde demokrasinin ve milli iradenin yılmaz bekçisi olduğunu Çanakkale savaşlarında olduğu gibi tekrar tüm dünyaya göstermiştir.

Ülkelerin kalkınmasının temeli olan istihdamın arttırılması; işsizliğin azaltılması, işgücü piyasasının geliştirilmesi, eğitimin işgücü talebine duyarlılığının arttırılması, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilebilmesine ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır.

Ulusal politikaların oluşturulmasında ülke genelinde yapılan Türkiye İşgücü Piyasası Analizleri (TİPA) önem kazanırken, yerel politikaların oluşturulmasında yerel İşgücü Piyasası Analizleri (İPA) önemlidir.

Çanakkale ilinde yapılan İşgücü Piyasası Analizi ile elde edilen veriler aktif istihdam politikaları oluşturmak için önemli bilgiler içermektedir. Bu veriler ışığında işsizlik sorununun çözüm için önemli istatistikler oluşturulmuştur. İPA araştırmaları sonuçlarına göre işverenlerimizin eleman ihtiyaçları ve temininde güçlük çektikleri meslekler belirlenerek, bu meslekler için düzenlenen kurslar ile nitelikli eleman yetiştirilmekte ve sektörün talepleri karşılanmaya çalışılmaktadır.

Çanakkale Çalışma ve İş Kurumu İl müdürlüğü İş ve Meslek Danışmanlarının işverenlerle birebir yaptığı bu çalışma, işgücü piyasasında, yerel düzeyde işgücü piyasalarına katılımı, katılanların niteliklerini, firmaların bugünkü nitelik taleplerini ve eğitim ihtiyaçlarının niteliğini ortaya koymayı amaçlayan bir analiz çerçevesidir.

Çanakkale ilinde yapılan 2016 yılı İşgücü Piyasası Analiz Çalışmasının ilimize ve ülkemize hayırlı olmasını diliyorum. Bu çalışmamızın içinde yer alan istatistiklerin ve verilerin işgücü piyasasında rehber ve yol gösterici olacağı inancıyla emeği geçen herkese saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

Ali ÇALIŞKAN

İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....**Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
ÖNSÖZ iii
İÇİNDEKİLER.....iii
TABLOLAR LİSTESİ.....iv
ŞEKİLLER LİSTESİ v
KISALTMALAR vi
YÖNETİCİ ÖZETİ vii
GİRİŞ 1
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 2
İŞKUR GÖSTERGELERİ 5
Kayıtlı İşsiz..... 5
Açık İşler 7
İşe Yerleştirmeler..... 8
Mesleki Eğitim Faaliyetleri..... 9
İşsizlik Ödeneği 11
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 13
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM..... 15
İşyeri Verileri..... 15
Mevcut İstihdam..... 25
AÇIK İŞLER..... 30
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER..... 48
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 56
SONUÇ 63
KAYNAKÇA 66
EKLER 67
EK 1: 2016 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 67
EK 2 : İLLERE GÖRE İŞYERİ SAYILARI VE İŞYERİ BÜYÜKLÜKLERİ 76
EK 3- TANIM VE KAVRAMLAR SÖZLÜĞÜ 78

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013) ... 2
Tablo 1.2: Yıllara Göre Çanakkale Nüfusu ... 4
Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2015) ... 6
Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2015) ... 7
Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2015) ... 9
Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2010-2015) ... 10
Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2015) ... 11
Tablo 7: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2015) ... 11
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı ... 15
Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları ... 23
Tablo 10: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı ... 26
Tablo 11: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları ... 28
Tablo 12: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı ... 28
Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler ... 29
Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı ... 31
Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı ... 31
Tablo 16: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi ... 36
Tablo 17: Açık İş Arama Süresinin Cinsiyete Göre Dağılımı ... 37
Tablo 18: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi ... 39
Tablo 19: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması ... 40
Tablo 20: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ... 41
Tablo 21: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları ... 42
Tablo 22: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı ... 42
Tablo 23: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi ... 44
Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları ... 45
Tablo 25: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması ... 46
Tablo 26: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler ... 47
Tablo 27: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması ... 48
Tablo 28: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı ... 50
Tablo 29: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı ... 51
Tablo 30: Meslek Grubuna Göre TGÇM Nedenleri ... 54
Tablo 31: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri ... 55
Tablo 32: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri ... 57
Tablo 33: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi ... 58
Tablo 34: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi ... 59
Tablo 35: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler ... 60

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013) 3
Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2015) 5
Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2015) 7
Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2015) 8
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı 16
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı 17
Şekil 7: Kadınların Part-time Çalışma Durumu 18
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 19
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu 20
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı 21
Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 22
Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 22
Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Durumu 25
Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları 27
Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı 30
Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları 32
Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları 33
Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi 33
Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 34
Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 35
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Süresine Göre Dağılımı 37
Şekil 22: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 38
Şekil 23: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı 40
Şekil 24: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 49
Şekil 25: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 49
Şekil 26: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 51
Şekil 27: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı 52
Şekil 28: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri 53
Şekil 29: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO 60
Şekil 30: İşverenlerin Bir Yıl Sonraki İstihdam Değişim Beklentilerine Göre Beş Yıl Sonraki Beklentileri 61

KISALTMALAR

EUROSTAT	Avrupa Birliği İstatistik Ofisi
İEP	İşbaşı Eğitim Programı
İKO	İşgücüne Katılma Oranı
İO	İşsizlik Oranı
İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
RİP	Resmi İstatistik Programı
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
TYP	Toplum Yararına Program

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek amacıyla hem arz hem de talep verilerini içeren bu raporda arz tarafının verilerini yayınlayan TÜİK'in rakamları ile İŞKUR'un idari kayıtlarında tuttuğu verilerinden hareket ederek işgücü piyasasının arz boyutu incelenmiştir. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır. İl düzeyinde yayımlanan en son veri olan 2013 yılı verilerine göre Çanakkale ilinde İşgücüne Katılım Oranı yüzde 47,9; İstihdam Oranı yüzde 45 ve İşsizlik Oranı yüzde 6,1 olarak gerçekleşmiştir. Bu oranlarla birlikte Çanakkale ili; işgücüne katılma oranı ve istihdam oranı bakımından Türkiye ortalamasının altında bulunmaktadır. Ancak işsizlik oranı bakımından Türkiye ortalamasına göre daha iyi durumdadır. 2013 yılında Türkiye'de işsizlik oranı yüzde 9 olarak gerçekleşmiştir.

İşgücünün arz boyutuna ilişkin diğer veriler İŞKUR idari kayıtlarından üretilmektedir. Bu veriler Kurumun sunmuş olduğu hizmetler ile yürütmüş olduğu faaliyetlere ilişkindir. Çanakkale ilinde 2015 yılında İŞKUR verilerine göre kayıtlı işsiz sayısı 13 bin 462'dir. Bu sayının yüzde 50,7'si kadınlardan, yüzde 49,3'i de erkeklerden oluşmaktadır. En fazla kayıtlı işsiz Beden İşçisi (Genel) mesleğinde bulunmaktadır. 2015 yılında Çanakkale ilinde 15 bin 451 kişilik bir açık iş alınmış olup, en fazla açık iş Beden İşçisi (Genel) mesleğinde bulunmaktadır. İşe yerleştirme rakamı ise 2015 yılında 6 bin 606 kişi olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılında İŞKUR tarafından işe yerleştirilenlerin yüzde 30,4'ünü kadınlar, yüzde 69,6'sını ise erkekler oluşturmaktadır. En fazla işe yerleştirme yapılan meslek ise Beden İşçisi (Genel) olmuştur. Çanakkale İl Müdürlüğünce düzenlenen eğitim programları kapsamında ilk sırada İşbaşı Eğitim Programları gelmektedir. Toplam açılan programların yüzde 93,2'si bu programlardan oluşmaktadır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin kayıtlı olduğu ilk üç meslek ise Beden İşçisi (Genel), Temizlik Görevlisi ve Büro Memuru (Genel) meslekleri olmuştur.

İşgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin verileri ise Çanakkale İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında veri derlenen işyeri sayısı 341 olup 301 işyerinden cevap alınmıştır. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 17 sektörde tam sayım yapılmıştır. Çanakkale ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 19 bin 360 olarak tespit edilmiştir. Erkeklerin yüzde 71'i, kadınların ise yüzde 63'ü İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 64,3 kişi istihdam edilmektedir.

Çanakkale ilinde açık iş oranı yüzde 2,1 olarak tespit edilmiştir. Çanakkale ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 24,1'sinda açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasına göre yüksek olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 16,2 olarak gerçekleşmiştir. Çanakkale ilinde 82 işyerinden 417 kişilik açık iş tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,5 olup, Çanakkale ili açık iş oranı bakımından 0,6 puanlık bir farkla Türkiye ortalamasının üstündedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 12 ile Bilgi ve İletişim sektörüdür. Çanakkale ilinde ihtiyaç duydukları mesleklerin temininde güçlük çektiğini bildiren işyerlerinin açık iş oranı yüzde 2,6; temininde güçlük çekmeyen işyerlerinin açık iş oranı ise yüzde 1,6 olarak gerçekleşmiştir. Çanakkale ilinin bu oranları Türkiye ortalamasının altında kalmıştır. Temininde güçlük çeken işyerlerinde doldurulmayı bekleyen boş pozisyonların daha çok olması doğaldır. İşverenlerin ihtiyaç duydukları alanlarda talep ettiği personeli muhtelif nedenlerle istihdam edememesi bir anlamda söz konusu kadronun boş kalması anlamına gelecektir.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 17,7'si istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Çanakkale ilinde işverenlerin yüzde 11 'i istihdamın artacağını öngörmüştür. İstihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke geneli yüzde 3,9 olup Çanakkale ili için yüzde 2,7 olarak öngörülmüştür.

GİRİŞ

Çanakkale İşgücü Piyasası Araştırması sonucu derlenen veriler ile il işgücü piyasasının sorunlarına ışık tutulabilecektir. Alınacak kararların ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliği için bu araştırma sonucunda elde edilen verilerin kıymeti bir hayli büyüktür. Çanakkale İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu da bu önemli bilgileri içeren ve il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. Zira etkin bir işgücü piyasası için işgücü piyasasının aktörlerini oluşturan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklediklerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemine yerleştirmek, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

Bu bağlamda İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR düzeyindeki politikalara değil, Türkiye'de işgücü piyasası konusuyla ilgilenen her kuruma önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum olarak İŞKUR'u görmekteyiz.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri periyodik olarak sürdürülmektedir. Her sene periyodik olarak yapılan bu araştırmalar kapsamında 2016 yılı için Çanakkale ilinde 8 Nisan – 6 Mayıs 2016 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Akabinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölümde, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan işgücü göstergelerinin yanında İŞKUR verileri ile birlikte il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir.

İkinci bölümde, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Çanakkale ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır. İşgücü Piyasası Araştırmasının amacı işverenlerin mevcut istihdam ve açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İşgücü arzı ve talebinin karşılaştırılarak işgücünün fiyatı olan ücret düzeyinin ve çalışma koşullarının belirlendiği piyasalara işgücü piyasası denilmektedir. İşgücünü arz edenler ile işgücünü talep edenlerin buluştuğu ortam olan işgücü piyasalarının etkin işleyişi için arz ve talep yönünün nitelik ve nicelik anlamında analizlerinin yapılmasını gerekli kılınmaktadır. Ancak işgücü piyasası çok fazla değişkeni bulunan bir ortam olduğundan analizleri de zorlaşmaktadır. Gerek demografik yapı gerekse sosyal ve ekonomik şartlar işgücü piyasasını etkilemektedir.

İşgücü piyasasında aktif bir şekilde bulunan işgücü kavramı, istihdam edilenler ve işsizlerden; işgücü talebi ise işgücünü istihdam etmek isteyen işverenlerden oluşmaktadır. Bu bölümde işgücünün arz tarafına ilişkin verilere yer verilecek olup işgücünün arz tarafını etkileyen tüm değişkenlerin bilgisine il bazında ulaşılamamaktadır. Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) çerçevesinde 26 bölgeden oluşmaktadır. İBBS sınıflandırmasında Balıkesir, Çanakkale olarak TR22 bölgesindedir. İşgücü arzına ilişkin verileri üreten TÜİK, bölgesel veri setleri yanında il bazında temel işgücü göstergelerini yayınlamaktadır. Bu bölümde Çanakkale ilinin işgücü piyasası hakkında bilgi sahibi olunabilecek temel veriler ile İŞKUR verilerine yer verilecektir.

Tablo 1'de Çanakkale iline ait temel işgücü göstergeleri mevcuttur. 2011 yılından 2013 yılına kadar olan; işgücüne katılım oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranı başlıkları altında oransal değerler ile Çanakkale ilinin işgücü piyasası yorumlanmaya çalışılacaktır.

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013)[1]

Yıllar/Göstergeler	İşgücüne Katılma Oranı	İşsizlik Oranı	İstihdam Oranı
2008	49,4	7	45,9
2009	50,1	7,3	46,5
2010	50,5	7	46,9
2011	48,5	4,8	46,2
2012	48,8	5,0	46,3
2013	47,9	6,1	45,0

Kaynak: TÜİK

[1] TÜİK 'in İl Düzeyinde açıkladığı Hanehalkı İşgücü Anketi Sonuçları eski veri setine aittir. 2014 yılı Şubat Döneminden beri yayınlanan yeni veri setine göre İl düzeyinde veri yayınlanmamıştır.

Tablo 1'de Çanakkale ili için TÜİK'in yayımlamış olduğu temel işgücü göstergelerinden işgücüne katılma oranı, istihdam ve işsizlik oranlarına yer verilmiştir. İşgücüne katılma oranı, istihdam edilenler ve işsizlerden oluşan işgücünün çalışma çağındaki nüfusa oranlanmasıyla elde edilmektedir. Bir ülkede işgücüne katılma oranının yükselmesi, çalışma çağındaki nüfus içerisindeki daha çok kişinin işgücü piyasasında bulunması ve atıl durumda olan işgücünün istihdam olma şansının artması anlamına gelmektedir. İstihdam oranı ise istihdam edilenlerin çalışma çağındaki nüfusa; işsizlik oranı da işsizlerin işgücüne oranlanması suretiyle hesaplanmaktadır. Yalnız işgücüne katılma oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranları tek başına bir anlam ifade etmemekte, tüm bu oranlar eğitim durumu, cinsiyet, medeni hal, sahip olunan beceriler, sektörün durumu gibi faktörlerle beraber analize dahil edilmelidir.

Şekil 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013)

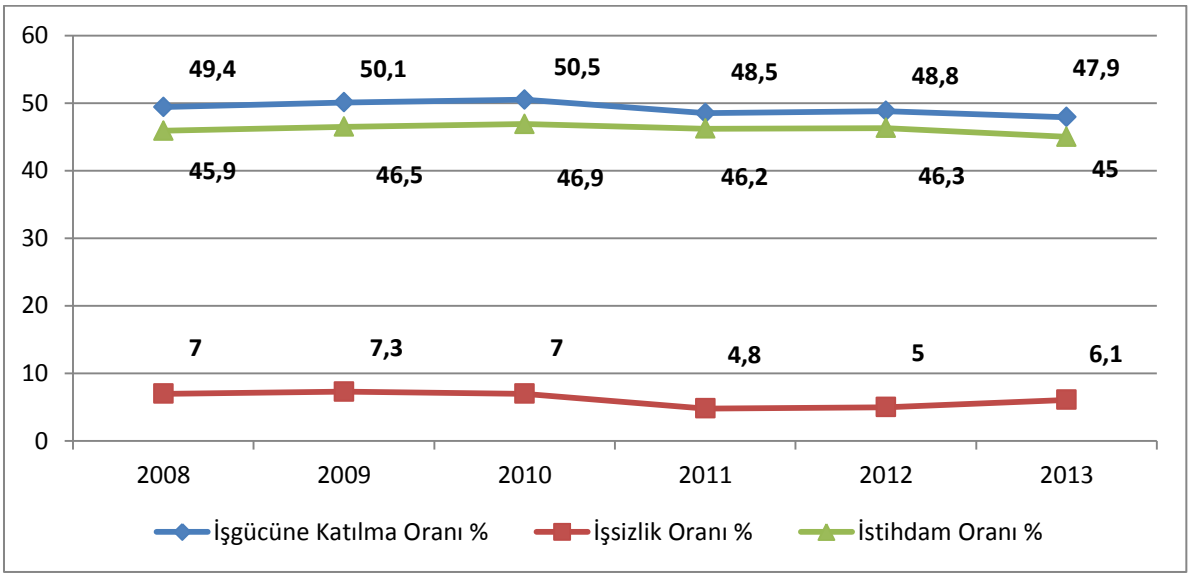

Kaynak: TÜİK

İl düzeyinde temel işgücü göstergelerinde 2008 yılı ile 2013 yıllarına ait verileri bulunmaktadır. Çanakkale ili için Şekil 1'deki eğilimler incelenecek olursa; 2008 küresel krizinden sonra işsizlik oranlarındaki artış ve istihdam oranlarında azalış görülmektedir. İşgücüne katılma oranında ise 2009 yılında 2008 yılına göre 0,7 puanlık bir artış gerçekleşmiş, 2010 yılında 0,4 lük bir artış daha göstererek en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Özellikle kriz dönemlerinde işgücüne katılma oranlarındaki azalışın sebebi iş bulma umudunu yitiren işgücünün iş aramaktan vazgeçerek işgücü piyasası dışında kalmasıdır. Bu durum işsizlik oranlarına da benzer şekilde yansımış 2011 yılında işsizlik oranları 2,2 lik ciddi bir düşüş ile en düşük seviyesi olan 4,8 i görmüştür. İstihdam oranındaki 2009 yılında 0,7 ve 2010 yılındaki 0,4 lük bir artış ile en yüksek değeri olan 46,9 u yakalamıştır. Bundan sonraki yıllarda düşüş eğilimine giren işgücüne katılım oranı 2008 e göre 0,9 luk bir düşüş ile

45 değeri olmuştur. 2013 yılında Türkiye'de istihdam oranı ise yüzde 43,9 olarak gerçekleşmiş olup, Çanakkale ili 1,1 puanlık bir farkla bu oranın üzerinde bulunmaktadır.

Çanakkale İli Nüfus ve Çalışan Sayıları Verileri

Çanakkale Nüfusu 2015 yılı verilerine göre **513.341**'dir. Bu Nüfusun 259.721'i ERKEK, 253.620'si KADIN nüfusundan oluşmaktadır. Yüzde olarak ise %50,59 ERKEK, %49,41 KADIN' dır.

Çanakkale'nin nüfus yoğunluğu yüzölçümü olarak **9.955** km^2'dir. Çanakkale ilinde kilometrekareye **51** insan düşmektedir. Çanakkale ilinin nüfus yoğunluğu **51/km^2**.

Çanakkale'de nüfusun yüzde **58,05**'lik kısmı il ve ilçe merkezlerinde, yüzde **41,95**'lik kısmı ise köy ve beldelerde yaşamaktadır.

Tablo 1.2: Yıllara Göre Çanakkale Nüfusu

Yıllara Göre Çanakkale Nüfusu			
Yıl	**Erkek Nüfusu**	**Kadın Nüfusu**	**Toplam Nüfus**
2015	259.721	253.620	**513.341**
2014	259.655	252.135	**511.790**
2013	254.800	247.528	**502.328**
2012	250.633	243.058	**493.691**
2011	249.088	237.357	**486.445**

Kaynak: Tüik

Çanakkale ilinde Sosyal Güvenlik Kurumu Ekim 2016 verilerine göre aktif çalışan sayıları;

- Emekli Sandığı (4/c) : 24.023
- Bağ-Kur (4/b) : 27.660
- SSK (4/a) : 92.956
- Toplam : 144.639

Çanakkale ilinde kamu sektöründe çalışan Emekli Sandığına tabi kamu çalışanlarının il genelinde toplam çalışanlara oranı yüzde 17,1'dir. Bu oran Çanakkale ilinde Kamu hizmetlerinin etkin şekilde yürütüldüğünü göstermektedir.

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgisine ulaşılabilmektedir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı işsizler, işsiz olup İŞKUR'a iş aramak için başvuruda bulunan kişileri kapsamaktadır. Bir kişi Kuruma kayıt olduktan sonra 12 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kayıtlarda aktif durumdan pasif duruma geçmektedir. Daha önce 18 ay olarak belirlenen aktif kayıtta kalma süresi 2016 yılı Ocak ayı ile birlikte 12 aya düşürülmüştür. Şekil 2'de yıllar itibariyle Çanakkale ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2015)

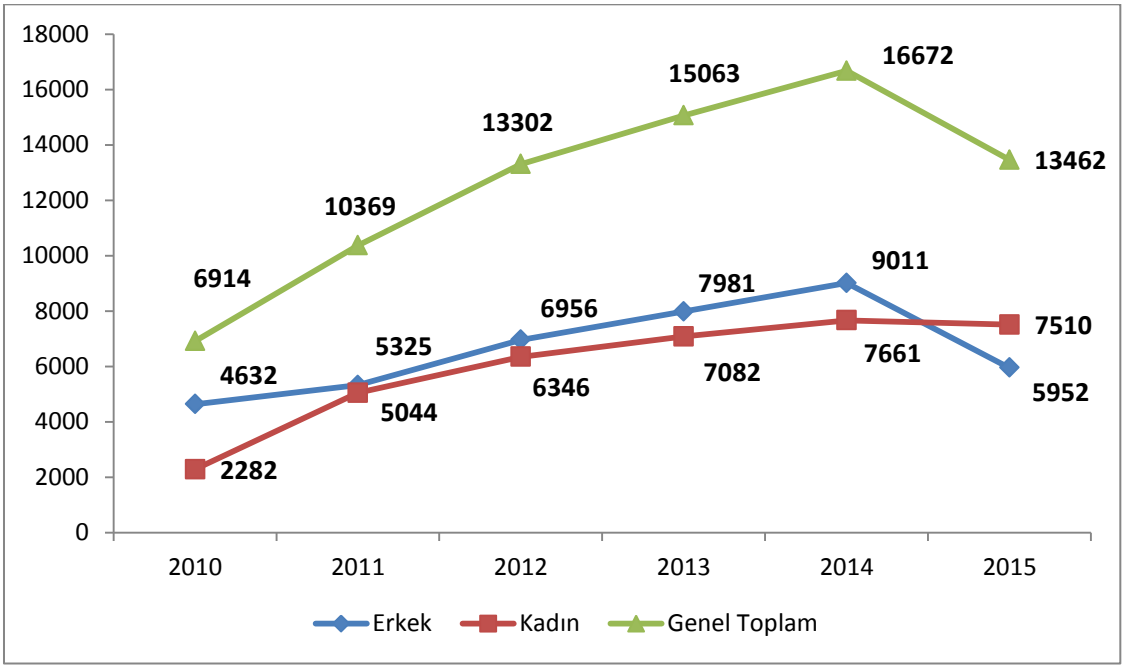

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Çanakkale ilinde İŞKUR'a kayıtlı işsiz 6 bin 914 kişinin 4 bin 632'si erkeklerden, geri kalan 2 bin 282 kişisi ise kadınlardan oluşmaktadır. 2015 yılında ise toplam 13 bin 462 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK

kayıtlarının da baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişmenin, İŞKUR olarak işsizlere daha doğru ve etkin politika üretmek noktasında faydalı olacağı düşünülmektedir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında 2 bin 282 kadın kayıtlarda işsiz olarak yer almışken bu sayı 2015 yılında yüzde 229 oranında artışla 7 bin 510'a yükselmiştir. Bu noktada yukarıda da bahsedilen SGK sorgulamalarından sonra kayıtlı işsiz sayısında kadınların erkeklere nazaran daha fazla yer alması ilk başta olumsuz gibi görünse de aslında daha fazla kadının yıllar içinde işgücü piyasasına katılması ve emeğini sunmak istemesi Çanakkale işgücü piyasası açısından önemli bir husustur.

Tablo 3: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2015)

Meslekler	Kayıtlı İşsiz
Beden İşçisi (Genel)	2.714
Temizlik Görevlisi	771
Büro Memuru (Genel)	647
Satış Danışmanı	543
Beden İşçisi (Temizlik)	352
Garson (Servis Elemanı)	273
Sekreter	262
Ön Muhasebeci	245
Kasiyer	201
Şoför-Yük Taşıma	194
Diğer Meslekler	7.260
Toplam	**13.462**

Kaynak: İŞKUR

Tablo 2'de Çanakkale ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları mevcuttur. En fazla kayıtlı işsizin olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Çanakkale ilinde Kuruma kayıtlı 2 bin 714 işsiz bulunmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi ve Büro Memuru (Genel) gibi nitelik gerektirmeyen meslekler takip etmiştir. Bu meslekleri de daha sonra Satış Danışmanı, Beden İşçisi (Temizlik), Garson (Servis Elemanı) ve Sekreter mesleği izlemiştir. Çanakkale ilinde işsiz olarak kayıt olan kişiler içerisinde ilk sırayı Beden işçisi (Genel) mesleğinin alması, özellikle Çanakkale ilinde sanayi olmamasından dolayı nitelik gerektirmeyen mesleklerdeki elaman açığından kaynaklanmaktadır.

Açık İşler

Açık iş; en basit tanımlama ile Kuruma işverenler tarafından verilen işgücü talebidir. Açık iş sayısının artması kendisini işe yerleştirmede göstermekte ve işverenlerin İŞKUR ile çalışma isteklerinin arttığı yönünde izlenim vermektedir

Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2015)

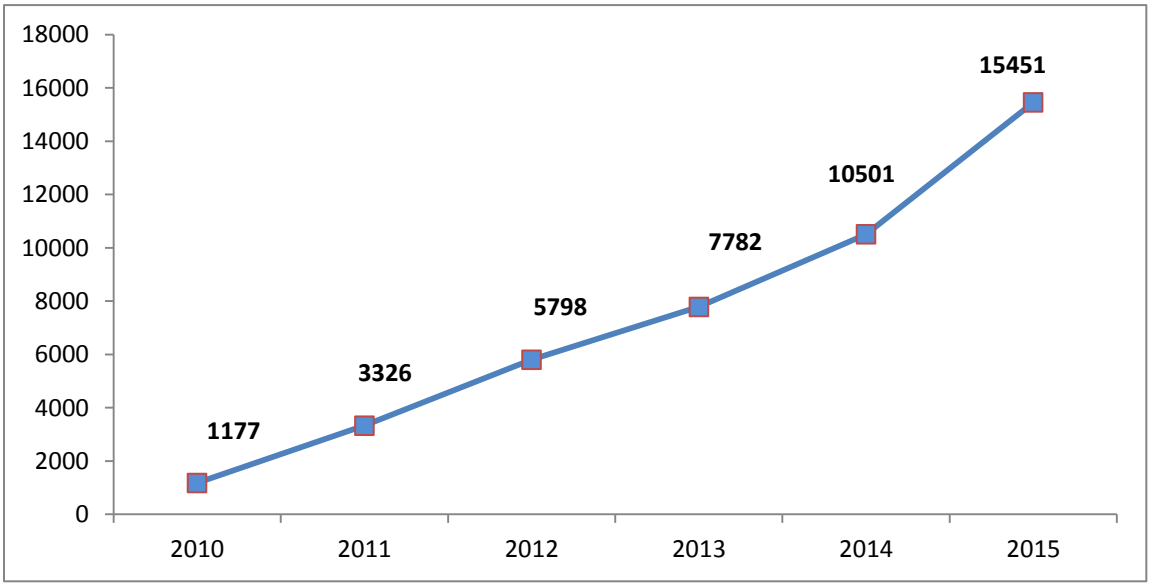

Kaynak: İŞKUR

Şekil 3'te görüleceği üzere 2010 yılında bin 177 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2015 yılına gelindiğinde doğrusal ve hızlı bir artış ile 15 bin 451 kişiye yükselmiştir. Bu yükseliş eğiliminin arkasında İŞKUR'un işverenler nezdinde tanınırlığının ve İŞKUR hizmetlerinin çeşitlenmesi ile işverenlerin İŞKUR ile olan çalışma isteklerinin artışı yer almaktadır.

Tablo 4: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2015)

Meslekler	Açık İş
Beden İşçisi (Genel)	3.245
Temizlik Görevlisi	2.217
Garson (Servis Elemanı)	771
Satış Danışmanı	766
Büro Memuru (Genel)	565
Kasiyer	414
Güvenlik Görevlisi	370
Şoför-Yük Taşıma	364
Seyahat Servis Elemanı (Host/Hostes/Otobüs-Tren)	347
Beden İşçisi (Temizlik)	225
Diğer Meslekler	6.167
Toplam	**15.451**

Kaynak: İŞKUR

Çanakkale ilinde 2015 yılında 15 bin 451 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, kayıtlı işsizlerde olduğu gibi ilk 2 sırada Beden İşçisi (Genel) ve Temizlik Görevlisi meslekleri, üçünü sıraya farklı olarak Garson (Servis Elemanı) gelmiş dördüncü sırayı yine Satış Danışmanı ve sonrasında Büro Memuru (Genel) mesleği gelmiştir. Daha sonra bu meslekleri Kasiyer, Güvenlik Görevlisi, Şoför -yük taşıma, Seyahat Servis Elemanı (Host/Hostes/Otobüs-Tren), Beden İşçisi (Temizlik) meslekleri takip etmiştir.

İşe Yerleştirmeler

İşe yerleştirme sayılarının artışı için işverenlerden alınan açık işlerin artışının önemli olduğu bilinmektedir. Çanakkale ilinde de açık iş sayılarının artışı ile beraber işe yerleştirme rakamlarında da artış eğilimi göze çarpmaktadır.

Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2015)

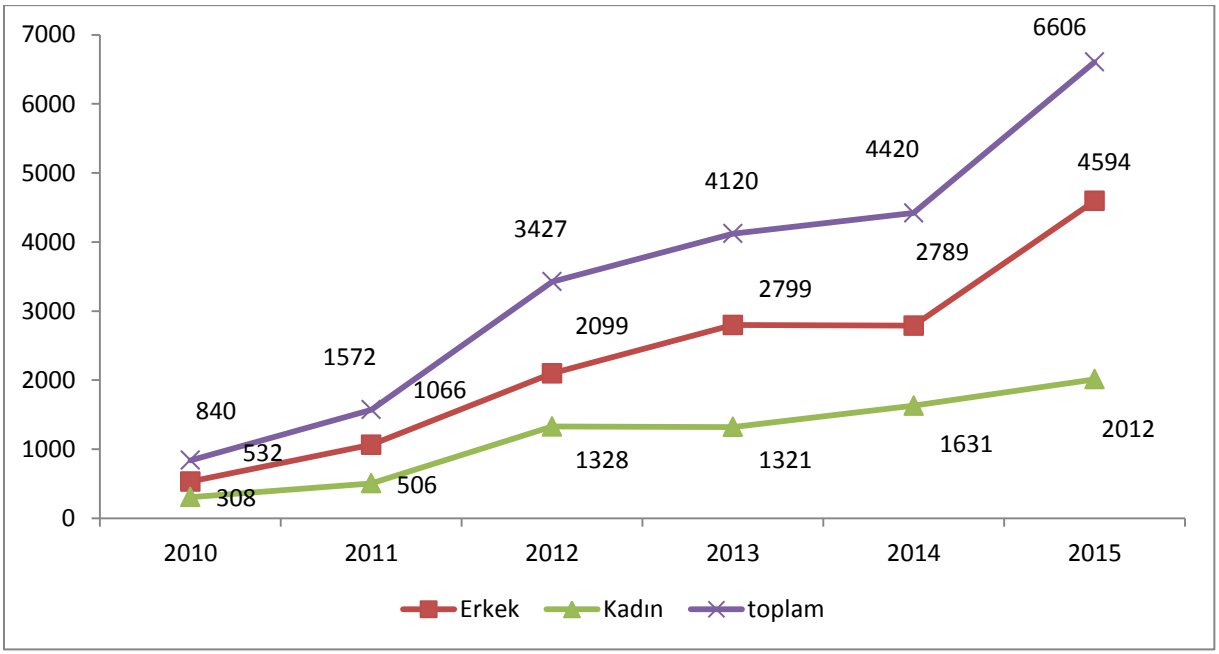

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı 840 olan Çanakkale ilinde işe yerleştirilenlerin 532'si erkeklerden, geri kalan 308 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar 2015 yılına değin artış göstermiştir. 2015 yılında Çanakkale ilinde 6 bin 606 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. Bu sayının yüzde 69,5'sini erkekler, yüzde 30,5'ini ise kadınlar oluşturmaktadır.

İşe yerleştirme rakamlarındaki belirgin artışın arkasında; aktif işgücü programları ve İŞKUR'un işgücü piyasasında aktif bir şekilde rol üstlenmesi yatmaktadır. Bunların neticesinde İŞKUR'un tercih edilirliği; hem kayıtlı işsiz göstergelerine hem de işe yerleştirme sayılarına yansımıştır.

Tablo 5: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2015)

Meslekler	İşe Yerleştirme
Beden İşçisi (Genel)	2.055
Temizlik Görevlisi	1.108
Büro Memuru (Genel)	358
Garson (Servis Elemanı)	300
Güvenlik Görevlisi	267
Satış Danışmanı	193
Seramik İmal İşçisi	147
Kasiyer	141
Beden İşçisi (İnşaat)	135
Beden İşçisi (Temizlik)	134
Diğer Meslekler	1.768
Toplam	**6.606**

Kaynak: İŞKUR

Çanakkale ilinde hem kayıtlı işsiz hem de alınan açık işlerde meslek bilgisine bakıldığında ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği öne çıkmıştır. Çanakkale ili için Beden İşçisi (Genel) mesleğinde; en fazla kayıtlı işsiz olması ve en fazla açık işin işverenler tarafından verilmesi doğal olarak kendisini işe yerleştirmede göstermiş olup 6 bin 606 işe yerleştirmenin 2 bin 55'i bu meslekte gerçekleşmiştir. Bu mesleği Temizlik Görevlisi, Büro Memuru (Genel), Garson (Servis Elemanı),Güvenlik Görevlisi Satış Danışmanı, Seramik İmal İşçisi meslekleri takip etmektedir.

Mesleki Eğitim Faaliyetleri

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla işgücü piyasasında becerileri eskimiş ya da hiçbir niteliği olmayan işgücüne beceri kazandırarak daha kolay iş bulmasına imkan vermekte ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır.

Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır. Toplum yararına programlar ise işsizliğin yoğun olduğu yerlerde ve dönemlerde işgücünün, işgücü piyasasından uzak kalmasını önlemede önemli bir araçtır.

Tablo 5'te İŞKUR'un aktif işgücü piyasası programları kapsamında Çanakkale ilinde gerçekleştirdiği faaliyetlerin verileri yer almaktadır.

Tablo 6: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2010-2015)

Yıllar	Aktif İşgücü Programları								Toplum Yararına Programlar	
	Mesleki Eğitim Kurs Sayısı	Mesleki Eğitim Kursiyer Sayısı	İEP Program Sayısı	İEP Katılımcı Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Program Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Katılımcı Sayısı	Toplam Kurs Sayısı	Toplam Kursiyer Sayısı	TYP Sayısı	TYP Katılımcı Sayısı
2015	26	601	754	1.010	30	789	810	2.400	147	6.123
2014	43	837	319	415	16	413	378	1.665	27	595
2013	41	787	207	433	8	208	256	1.428	24	568
2012	59	1.204	77	430	3	77	139	1.711	23	486
2011	48	1.268	30	260	6	147	84	1.675	16	234
2010	49	791	3	6	2	50	54	847	12	335

Kaynak: İŞKUR

2015 yılında aktif işgücü piyasası programı kapsamında toplam 810 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 2 bin 400 kişi faydalanmıştır. Bu sayılarda 2010 yılına göre önemli ölçüde artış meydana gelmiştir. 2010 yılında 54 kurs düzenlenirken 2015 yılında bu sayının 810'lara çıkması ve aynı zamanda 2010 yılındaki kursiyer sayısı 847 iken 2015 yılında 2 bin 400 kişi olması İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

Bu süreçte özellikle işbaşı eğitim programlarında önemli bir artış yaşanmıştır. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak karşımıza çıkmaktadır. 2010 yılında 3 programın açıldığı ve bu programlardan 6 katılımcının faydalandığı görülmekteyken, 2015 yılında 754 program açılmış ve bin 10 kişi işbaşı eğitim programlarından katılımcı olarak yararlanmıştır.

Mesleki eğitim kurslarından ise 2015 yılında 26 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 601 kişi faydalanmıştır.

Diğer bir aktif işgücü hizmeti olan girişimcilik eğitim programı kapsamında 2010 yılında 2 program düzenlenmişken bu sayı 2015 yılında 30'a yükselmiş ve katılımcı sayıları da 50'den 789'a yükselmiştir. Girişimcilik eğitim programları vasıtasıyla İŞKUR, kendi işini kurmak isteyenlerin de yanında olarak girişimcilik konusunda destek sağlamaktadır.

Toplum yararına programlar dahilinde ise 2015 yılında 147 program düzenlenmiş olup bu programlardan 6 bin 123 kişi faydalanmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur. Çanakkale ilinde 2015 yılında toplam 4 bin 893 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden 2 bin 448'i işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır.

Tablo 7: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2015)

Yıllar	İşsizlik Ödeneği Başvuru Sayısı	İşsizlik Ödeneği Hak eden Sayısı
2015	4.893	2.448
2014	4.106	2.150
2013	3.683	2.220
2012	2.910	1.695
2011	1.752	1.246
2010	1.598	1.210

Kaynak: İŞKUR

Tablo 7'de ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin meslek bilgileri yer almaktadır. İşsizlik ödeneğini hak edenler içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleğindekiler bulunmaktadır.

Tablo 8: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2015)

Meslekler	İşsizlik Ödeneği Hak Edenler
Beden İşçisi (Genel)	411
Temizlik Görevlisi	117
Büro Memuru (Genel)	76
Satış Danışmanı	67
Şoför-Yük Taşıma	63
Ön Muhasebeci	48
Beden İşçisi (Temizlik)	44
Sekreter	37
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	37
Manevracı-Harmancı (Maden)	35
Muhasebeci	33
Toplam	**968**

Kaynak: İŞKUR

Çanakkale ili işgücü piyasası içinde Beden İşçisi (Genel) mesleği ön planda olduğu önceki tablolarda görülmekteydi. Zira alınan açık işlerde ve işe yerleştirmelerde bu meslek ilk sırada yer

almıştı. İşsizlik ödeneğini hak edenler içinde de bu mesleğin ön planda olduğu görülmektedir. Beden İşçisi (Genel) mesleğinde 411 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmışken Temizlik Görevlisi mesleği 117 kişi ile 2. sıradadır. Bu meslekleri ise Büro Memuru (Genel), Satış Danışmanı, Şoför-Yük Taşıma, Ön Muhasebeci, Beden İşçisi (Temizlik) ve Sekreter meslekleri takip etmiştir. Tablo 7'den anlaşılacağı üzere birkaç meslek haricinde daha çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde işsizlik ödeneği alma durumu mevcuttur. Bu durum da meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıkları anlamına gelmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin kurulması yolu ile daha etkin işleyişi sağlamak adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek önemli bir konuyu oluşturmaktadır. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın yarattığı etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak amacıyla İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve

gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2016 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 8 Nisan – 6 Mayıs 2016 tarihleri arasında Türkiye genelinde 88 bin 966 işyeri ziyaret edilerek yüz yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleriyle, Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2017 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Çanakkale ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Çanakkale ilinde 341 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 19 bin 360 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Çanakkale ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 8'de Çanakkale ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 9: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşyeri Sayısı
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	90
İmalat	72
İnşaat	60
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	32
Ulaştırma ve depolama	20
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	16
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	11
Eğitim	10
Diğer hizmet faaliyetleri	9
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	7
Madencilik ve taş ocakçılığı	7
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	2
Gayrimenkul faaliyetleri	1
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1
Finans ve sigorta faaliyetleri	1
Bilgi ve iletişim	1
Genel Toplam	**341**

Kaynak: İPA 2016

Çanakkale ilinde Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Çanakkale ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde26,4'ü Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektöründe yer almaktadır. Arz verileri incelenirken kayıtlı işsiz,

açık iş ve işe yerleştirme verilerinde İmalat sektörünün Çanakkale ili için önemi ortaya çıkmıştı. Diğer bir ifadeyle Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörü Çanakkale ili için önde gelen bir sektör durumundadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 20'dir. Bu durumda Çanakkale ilinde Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektöründen sonra en fazla işyeri İmalat sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 21,11'i bu sektörde bulunmaktadır. Ayrıca yüzde 17,1 olan Türkiye ortalamasına yakın bir oran olarak gerçekleşmiştir. Çanakkale ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden her 2 işyerinden bir tanesi Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı veya İmalat sektöründe faaliyet göstermektedir.

En az işyeri ise Gayrimenkul faaliyetleri, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Bilgi ve iletişim sektöründe bulunmaktadır. Bu sektördeki işyerleri 1'er işyeri ile karşımıza çıkmaktadır. Ancak bu tablo okunurken Çanakkale ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca bu araştırma işyeri bazlı bir araştırma olup mutlaka istihdamı 20'den az olan bir Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe bulunan banka şubesi mevcut olacağından verilerin düşük olması doğaldır.

Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

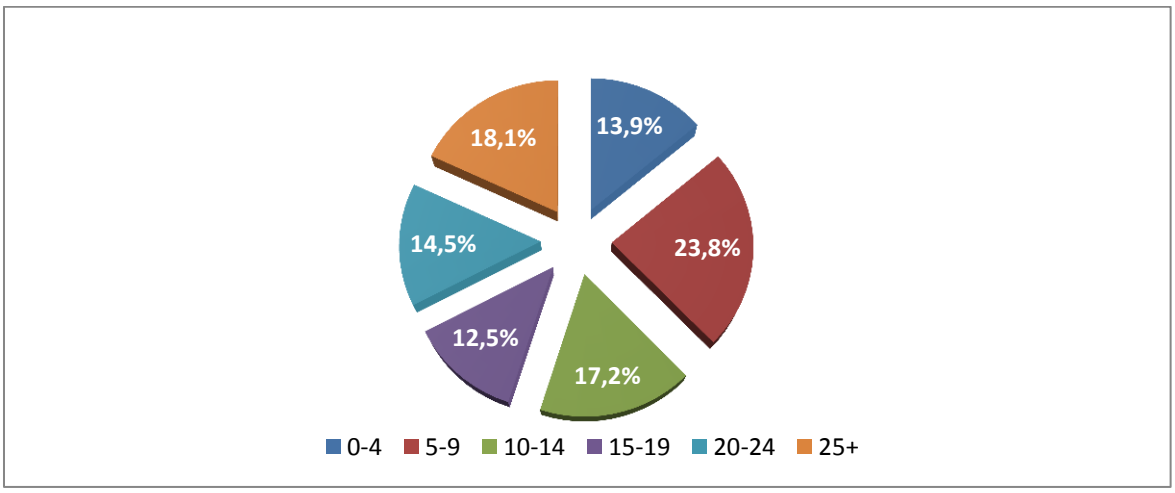

Kaynak: İPA 2016

Grafik 5'te görüldüğü üzere Çanakkale ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 23,8'i 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 25+ yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise

yüzde 18,1'dir. İşyerlerinin yaklaşık yarısı 0-14 yaş aralığındadır. Yaklaşık her 4 işyerinden biri ise 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı

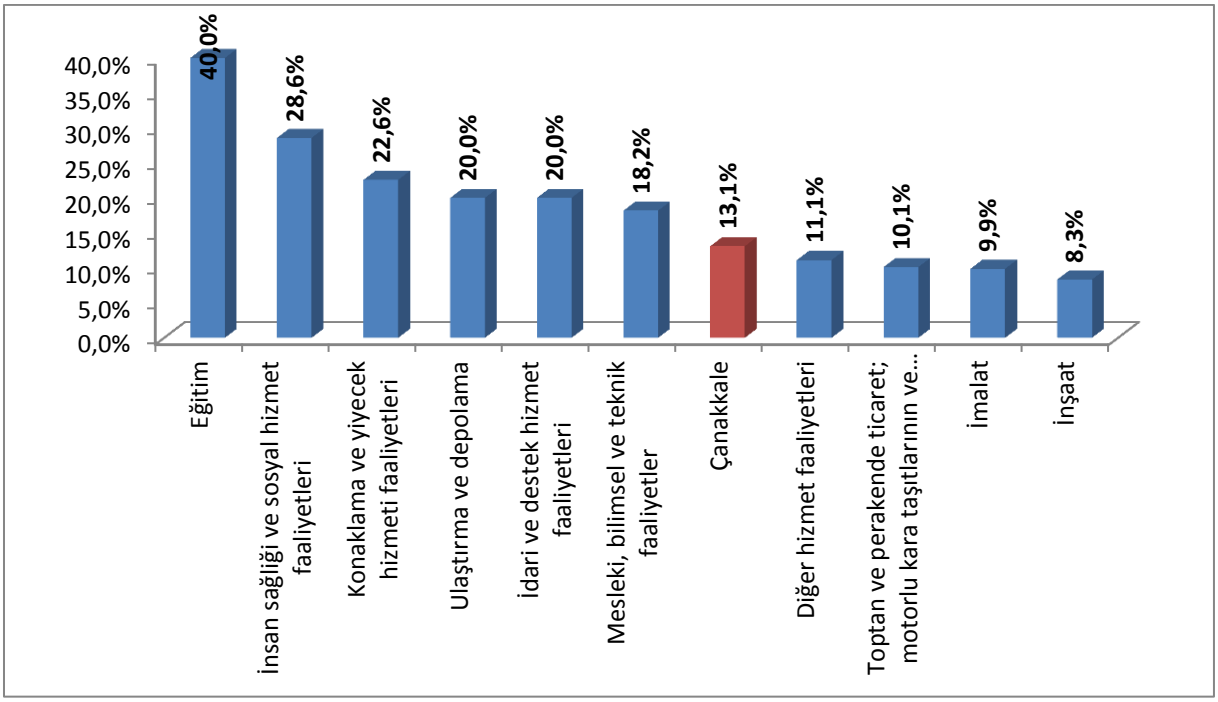

Kaynak: İPA 2016

Çanakkale ilinde Eğitim sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 40'ında part-time çalışan bulunmaktadır. Çanakkale ili genelinde bu oran yüzde 13'1 olarak gerçekleşmiştir. Eğitim sektörü Türkiye genelinde de bu konuda öne çıkmış ve yüzde 27,1 ile ikinci sırada yer almıştır. Çanakkale ilinde ikinci sırada İnsan sağlığı ve sosyal hizmet sektörü yer almıştır. Üçüncü ve dördüncü sırada ise yüzde 33,3 ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ve Ulaştırma ve depolama sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır. Zira İnşaat ve Madencilik ve Taş Ocakçılığı gibi sektörlerde işgücü part-time çalışma yapma eğiliminde daha az bulunmaktadır. Özellikle çalışma şartları ve ücret düzeyi, part-time çalışma yönünde işgücünü sevk etmemektedir.

Part-time çalışmalar, esnek bir çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir. Grafik 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

Şekil 7: Kadınların Part-time Çalışma Durumu

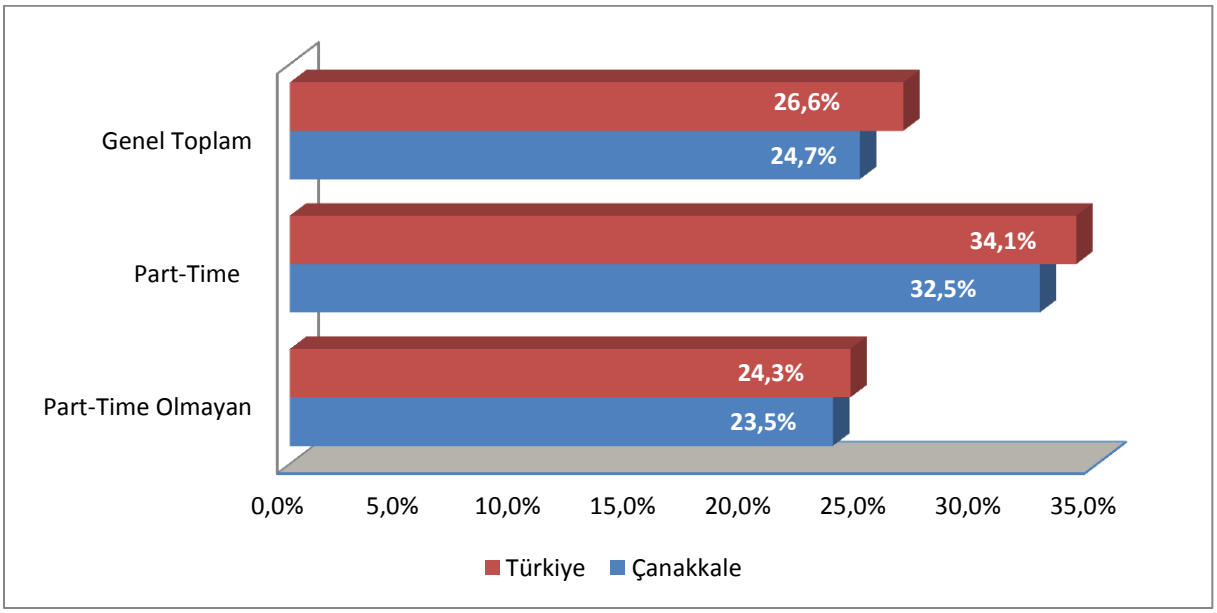

Kaynak: İPA 2016

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,6'sını kadınlar oluşturmaktayken Çanakkale ilinde bu oran yüzde 24,7 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Çanakkale ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 32,5 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 23,5 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 34,1 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,3'te kalmıştır. Çanakkale ilinde part-time çalışma kadın istihdamını olumlu etkilememektedir. Türkiye genelinin tersi bir durum söz konusudur.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

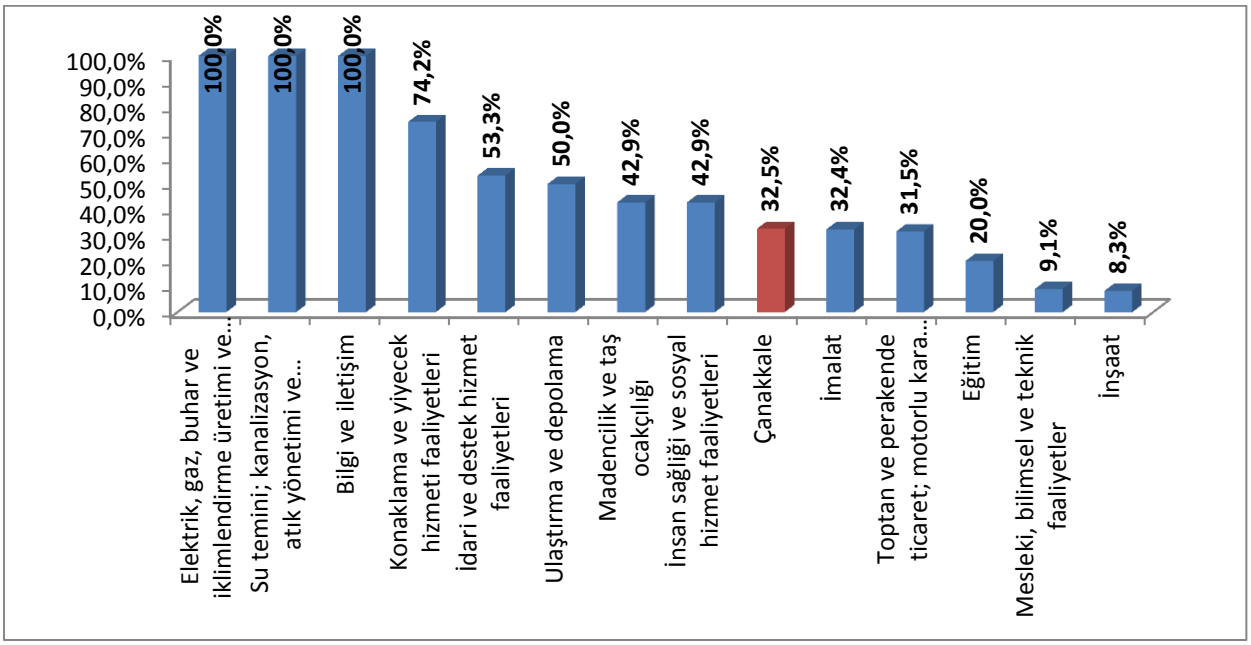

Kaynak: İPA 2016

Çanakkale ilinde işyerlerinin yüzde 32,5'inde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 51,5'tir. Çanakkale ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri 3 sektör olup; Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ve Bilgi ve iletişim sektörlerinde yüzde 100 oranında görülmektedir. Bu sektörde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı tüm işyerlerinde vardiyalı çalışma söz konusudur. İnşaat sektörü ise en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur. İnşaat sektöründe bu oranın düşük olmasının nedeni işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir.

Çanakkale ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının üstünde olan sektörler; Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Bilgi ve iletişim, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, Ulaştırma ve depolama, Madencilik ve taş ocakçılığı ve İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

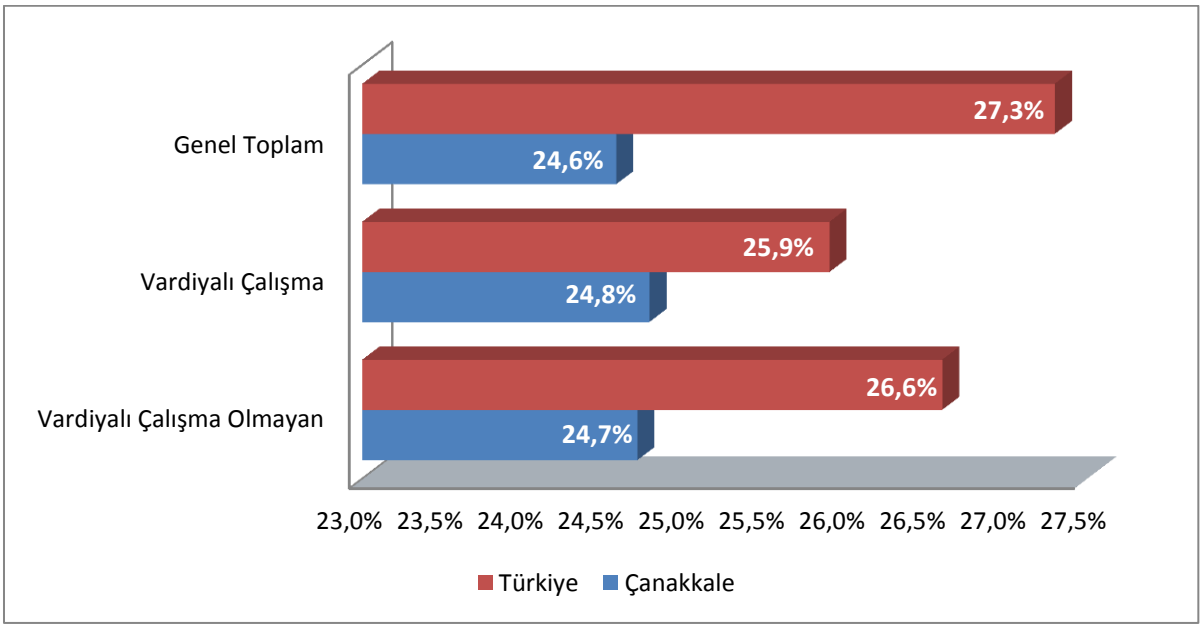

Kaynak: İPA 2016

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'da söz konusu eğilim göze çarpmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin oranı 0,1 farkla yaklaşık olarak aynıdır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 24,8'i kadın, yüzde 75,2'si ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 24,7'ye düşmektedir. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Çanakkale ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların sadece yüzde 24,6'sının kadınlardan oluşmasıdır. Yani her 4 çalışandan 1'i kadın 3'ü erkeklerden oluşmakta olup Türkiye ortalamasına da yakın bir oran söz konusudur.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 1,5 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere Çanakkale ilinde belirgin bir fark bulunmamaktadır.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

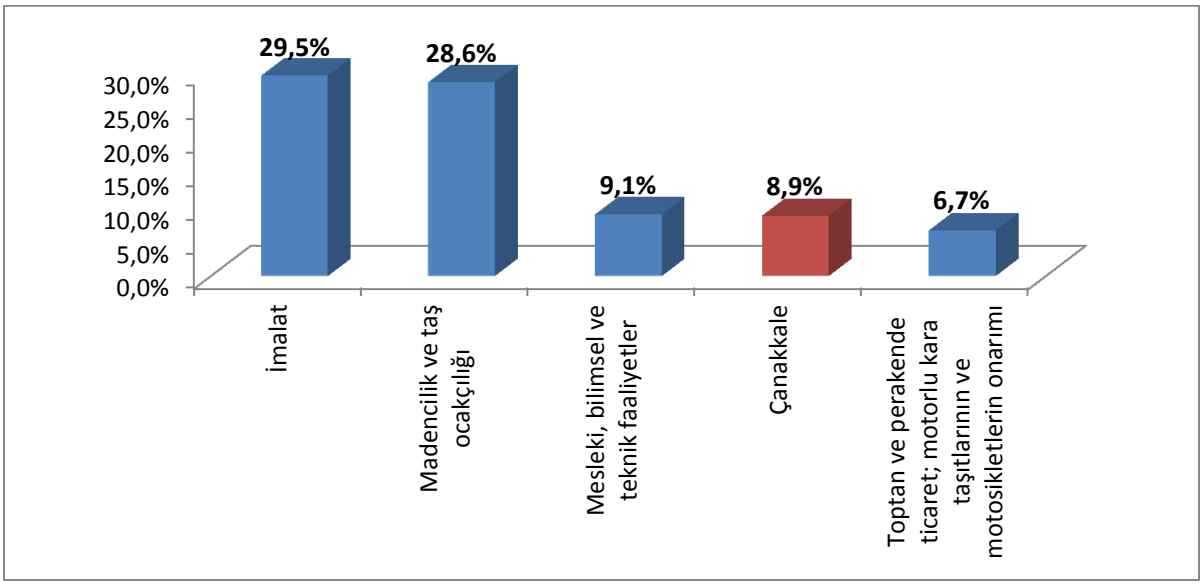

Kaynak: İPA 2016

Çanakkale ilinde 17 sektörden 4 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 29,5'i ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 28,6 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör ihracat yapma oranı anlamında Çanakkale ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Bu oranlar Türkiye ortalaması ile de benzerlik göstermektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 24,2'si ihracat yapmakta ve Çanakkale ilinde olduğu gibi ilk iki sektör olarak yüzde 55 ile İmalat ve yüzde 30,1 ile de Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İhracat yapan sektörler incelenirken, daha önce İmalat sektörünün Çanakkale ili için söylenen, öncü sektör olma hususu akıllara gelmektedir. Çanakkale ilinde bulunan işgücü için İmalat sektöründe istihdam edilme hususu önemli ağırlık oluşturmaktaydı. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

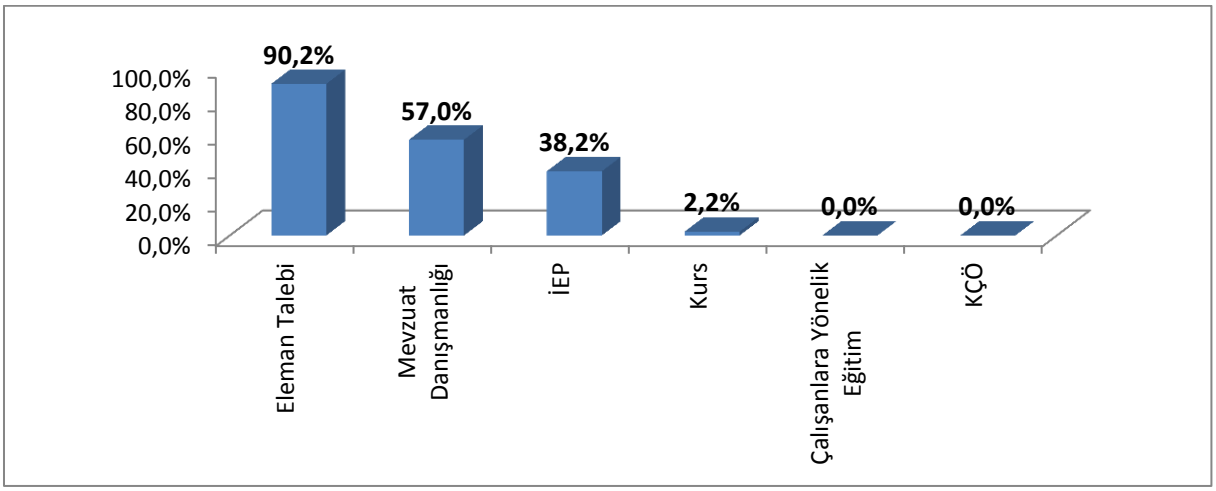

Kaynak: İPA 2016

Çanakkale ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 66,3'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 50,9 olarak gerçekleşerek, bu oran Çanakkale ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan bu işyerleri ise en çok İŞKUR'dan eleman talebi noktasında hizmet almıştır. Bu işyerlerinin yüzde 90,2'si İŞKUR'dan eleman talebinde bulunmuşlarken yüzde 57'si mevzuat danışmanlığı alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir. Özellikle son dönemlerde işverenlerin işbaşı eğitim programlarına olan ilgisi Çanakkale ilinde yüzde 38,2 oranında kendisini göstermiştir.

Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

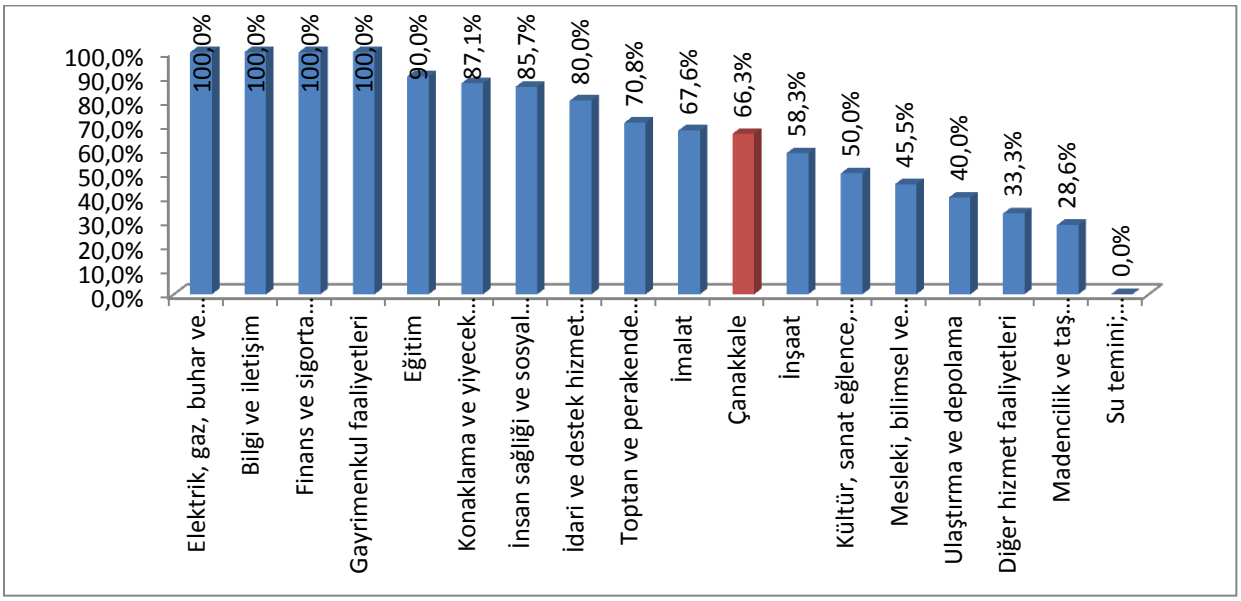

Kaynak: İPA 2016

Şekil 12'de ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Çanakkale ilinde Elektrik gaz buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Bilgi ve İletişim, Finans ve Sigorta Faaliyetleri ile Gayrimenkul Faaliyetleri sektöründe bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmışlardır. Yine bu sektörlerde faaliyet gösteren 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin göreceli olarak daha az olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. En az oranda faydalanan sektörler ise Madencilik ve Taş Ocakçılığı ile Su Temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörlerindeki işyerleri olmuştur.

Tablo 10: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Eleman Talebi	İEP	Kurs	Mevzuat Danışmanlığı
Madencilik ve taş ocakçılığı	100,0%	0,0%	0,0%	50,0%
İmalat	93,7%	25,0%	2,1%	50,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	85,7%	42,9%	0,0%	71,4%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	93,7%	34,9%	1,6%	49,2%
Ulaştırma ve depolama	100,0%	37,5%	0,0%	50,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	92,6%	44,4%	3,7%	70,4%
Bilgi ve iletişim	100,0%	0,0%	100,0%	100,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	60,0%	80,0%	0,0%	20,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	91,7%	58,3%	0,0%	58,3%
Eğitim	77,8%	22,2%	0,0%	88,9%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	83,3%	100,0%	0,0%	50,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	66,7%	66,7%	33,3%	33,3%
Genel Toplam	**90,2%**	**38,2%**	**2,2%**	**57,0%**

Kaynak: İPA 2016

Çanakkale ilinde Elektrik gaz buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Bilgi ve İletişim, Finans ve Sigorta Faaliyetleri ile Gayrimenkul Faaliyetleri sektöründeki işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olduğu belirtilmiştir. Bu ve diğer sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı ise yukarıdaki tablo 9'da yer almaktadır. Bilgi ve İletişim sektöründeki İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin hepsi Eleman Talebi, Kurs hizmetinden hem de mevzuat danışmanlığı alanındaki hizmetinden faydalanmışlardır. Ancak bu

sektörde araştırma kapsamına giren işyeri sayısının düşük olması oranın yüksek çıkmasına sebep olmaktadır.

Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor sektöründeki işyerleri ise hem eleman talebi hem de mevzuat danışmanlığı hizmetlerinden yararlanmışlardır. Yine bu sektörde bulunan işyeri sayısının az olması bu sonucun ortaya çıkmasında etkili olmuştur.

En fazla işyeri bulunan Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe genel olarak tüm hizmetlerden yararlanılmış oransal olarak ise eleman talebi yüzde 93,7 ile birinci sırada sonrasında mevzuat danışmanlığı 49,2 işbaşı eğitim programı 34,9 Kurs hizmetlerinde ise 1,6 ile sıralanmaktadır.

Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektöründeki işyerleri en fazla işbaşı eğitim programı hizmetlerinden yüzde 80 oranında faydalanmış bunu yüzde 60 ile eleman talebi yüzde 20 ile mevzuat danışmanlığı izlemiştir.

Eleman talebi hizmeti için mutlaka tüm işyerlerinin İŞKUR'dan faydalandığı diğer sektörler ise Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı ve Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Ulaştırma ve Depolama, Bilgi ve İletişim ile Gayrimenkul faaliyetleri sektörleri olmuştur.

Şekil 13'te ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin vardiyalı çalışma, part-time çalışma ve ihracat yapma durumları Çanakkale ili ve Türkiye geneli karşılaştırması yapılarak incelenmiştir.

Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Durumu

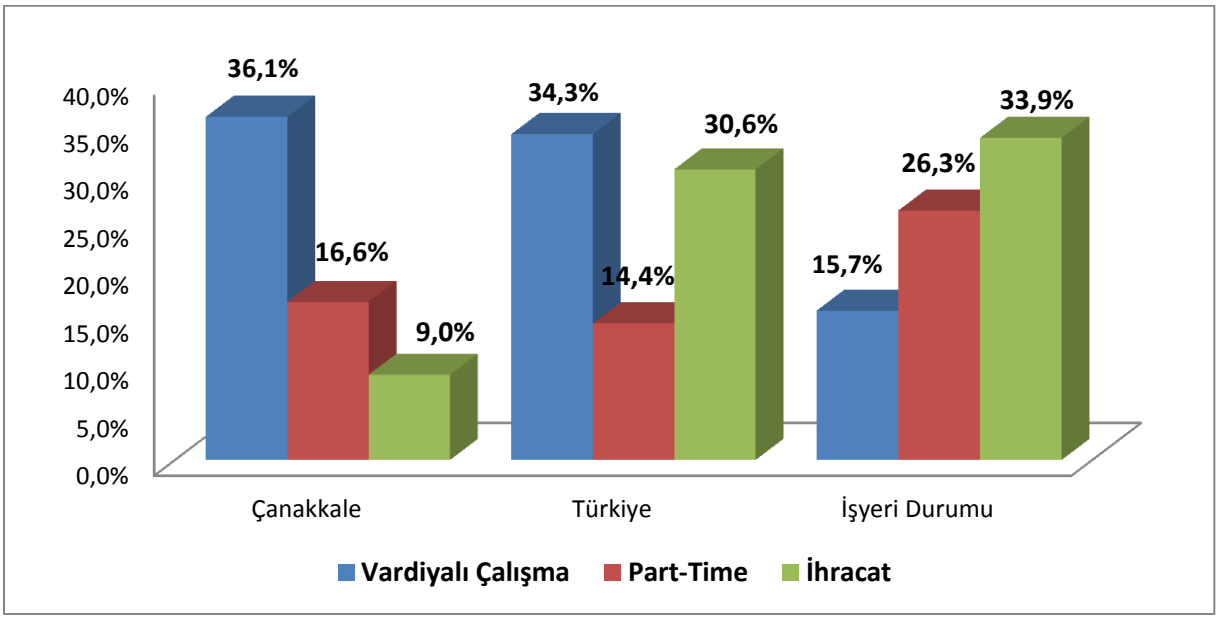

Kaynak: İPA 2016

Türkiye genelinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin yüzde 34,3'ü vardiyalı çalışma yapmaktadır. Çanakkale ilinde ise bu oran yüzde 36,1 olarak gerçekleşmiştir. Ancak Çanakkale ilindeki araştırma kapsamına giren tüm işyerlerinin yüzde 15,7'si vardiyalı çalışma yapmaktadır.

Bu farklar part-time çalışma yapılan işyerleri için belirgin olmamakla birlikte ihracat yapma durumu için aynı husus söz konusu değildir.

Çanakkale ilindeki tüm işyerlerinde ihracat yapanların oranı yüzde 33,9 ile Türkiye ortalaması 30,6'nın üzerinde gerçekleşmiş fakat İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerine bakıldığında yüzde 9 gibi düşük bir oranda gerçekleştiği görülmektedir.

Mevcut İstihdam

Çanakkale ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Çanakkale ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 19 bin 360 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 14 bin 576 çalışan erkeklerden, 4 bin 783 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektör	Erkek	Kadın	Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	186	12	198
İmalat	7187	2105	9292
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	76	14	90
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	23	2	25
İnşaat	1957	273	2230
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	1923	717	2640
Ulaştırma ve depolama	1012	104	1116
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	579	325	904
Bilgi ve iletişim	8	14	22
Finans ve sigorta faaliyetleri	6	5	11
Gayrimenkul faaliyetleri	0	1	1
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	175	47	222
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	993	540	1533
Eğitim	190	282	472
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	125	314	439
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	57	4	61
Diğer hizmet faaliyetleri	79	24	103
Genel Toplam	**14576**	**4783**	**19360**

Kaynak: İPA 2016

Sektörlere göre dağılımda ise; Çanakkale ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. İmalat sektörünün Çanakkale ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerde yüzde 49 oranında, kadınlarda ise yüzde 50 oranında İmalat sektöründe istihdam edilme durumu söz konusudur. Erkek ve kadınlarda geriye kalan yüzde 51'luk ve yüzde 50'lik oranlarda diğer sektörlerde çalışma durumu tespit edilmiştir. Toplam çalışan sayıları içinde ise imalat sektöründe çalışma oranı yüzde 48 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 10 incelendiğinde Bilgi ve İletişim, Gayrimenkul Faaliyetleri, Eğitim ve İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde kadın çalışan sayısının erkek çalışan sayısından daha yüksek olduğu görülmektedir.

Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

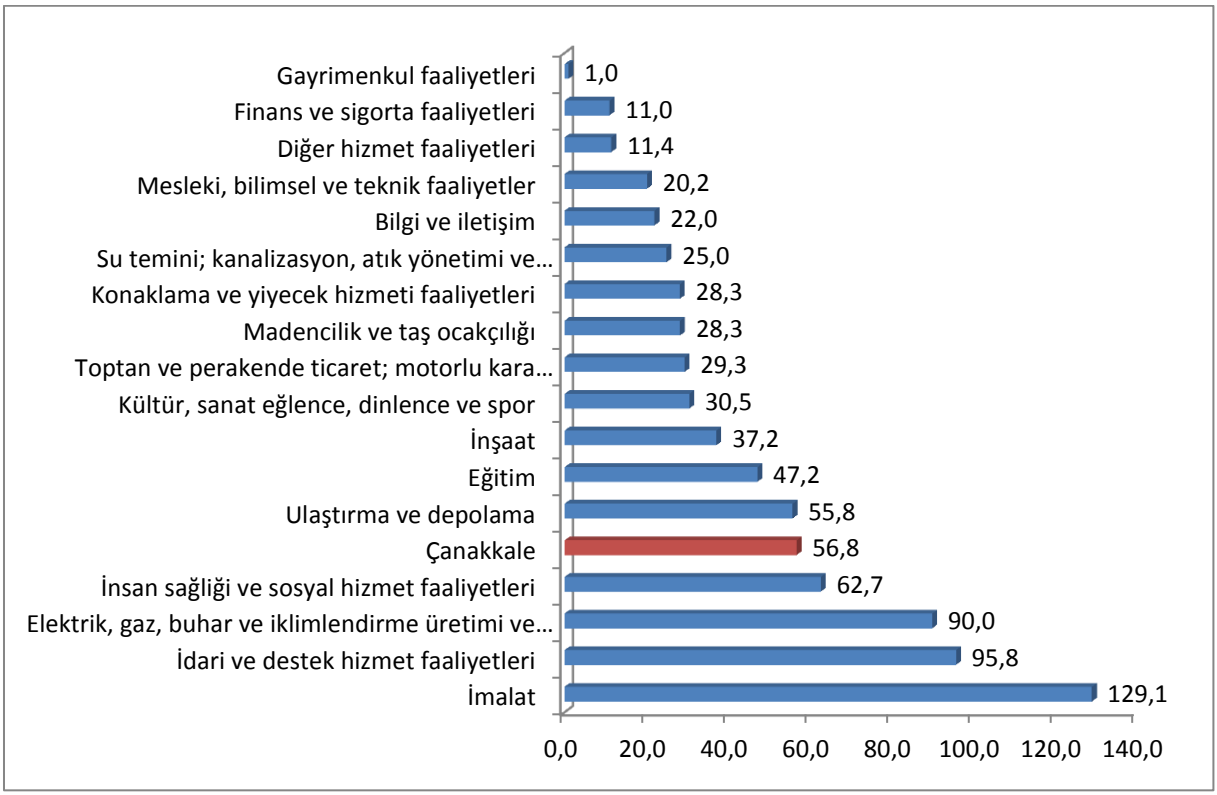

Kaynak: İPA 2016

Yukarıdaki şekil 14'te Çanakkale ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerindeki ortalama çalışan sayıları gösterilmiştir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 56,8 kişi istihdam edilmektedir. Sektörler özelinde incelendiğinde; ortalama çalışan sayısı en fazla İmalat sektöründe bulunmaktadır. Bu sektördeki işyerlerinde ortalama 129,1; ikinci sırada bulunan İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe 95,8 kişi ve üçüncü sırada bulunan Elektrik Gaz Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe 90 kişi dördüncü olarak İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ortalama 62,7 kişi istihdam edilmektedir. Bu dört sektör il geneli ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

İmalat sektörünün Çanakkale ili için en yüksek istihdamı barındıran bir sektör olduğu daha önce ifade edilmişti. İmalat sektöründeki işyeri sayısının da diğer sektörlere nazaran fazla olması ortalama çalışan sayısı sıralamasında bu sektörün birinci sırada olmasının sebebini oluşturmaktadır.

İl genelindeki çalışan sayıları, sektörlerden sonra meslek grubu bazında da tablo 11'deki veriler üzerinden değerlendirilebilir.

Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grubu	Erkek	Kadın	Toplam
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	695	435	1.130
Hizmet Ve Satış Elemanları	1.422	621	2.043
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	2.272	1.133	3.405
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	56	2	58
Profesyonel Meslek Mensupları	871	594	1.465
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	2.372	731	3.103
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	2.354	273	2.626
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	4.115	911	5.026
Yöneticiler	420	83	503
Genel Toplam	**14.576**	**4.783**	**19.360**

Kaynak: İPA 2016

Toplam çalışanların içerisinde Tesis ve Makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunda çalışanlar önemli bir oranda bulunmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 25,9'u, erkek çalışanların yüzde 28,2'si ve kadın çalışanların yüzde 19'u bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Nitelik Gerektirmeyen meslek grubu yer almakta ve yüzde 17,6 oranında çalışanı barındırmaktadır.

Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar grubunda çalışanlar incelendiğinde ise; yüzde 76 oranında erkeklerin, yüzde 23 oranında ise kadınların olduğu görülmektedir.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grubu ise Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları olmuştur. Çanakkale ilinin sosyo-ekonomik yapısında ve coğrafi konum itibariyle ormancılık ya da tarımsal faaliyet anlamında önemli bir ağırlıkta istihdam gerçekleşmemiştir.

Tablo 13: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

İşyeri Yaşı	Erkek	Kadın	Toplam
0-4	1.962	991	2.953
5-9	1.884	629	2.512
10-14	1.894	705	2.599
15-19	4.714	623	5.337
20-24	1.498	758	2.257
25+	2.625	1.076	3.701
Genel Toplam	**14.576**	**4.783**	**19.360**

Kaynak: İPA 2016

Tablo 12'de ise çalışanların istihdam edildiği işyerlerinin yaş bilgileri bulunmaktadır. Bu tabloda öne çıkan en önemli husus; 15-19 yaş arası işyerlerinde erkek çalışan sayısı çok yüksek olması bu yaş aralığındaki işletmelerin büyük olmasından kaynaklanmaktadır. 0-4 yaş arasında olan

işyerlerinde çalışanların yüzde 20,7'si kadınlardan oluşmaktayken, 5-9 yaş arasındaki işyerlerinde çalışanların içindeki kadınların oranı yüzde 13,1; 10-14 yaş için yüzde 14,7; 15-19 yaş için yüzde 13 olarak gerçekleşmiştir.

İşyeri sayısının en az olduğu 12,5 oran ile 15-19 yaş arası işletmeler çalışan sayısı açısından yüzde 27,5 ile en çok çalışanın olduğu guruptur. Bu durum bize 15-19 yaş aralığındaki işletmelerin diğer yaş aralıklarına oranla en çok çalışan sayısına sahip büyük işletmelerden oluştuğunu göstermektedir.

İkinci olarak en çok çalışanı olan işletmeler 25+ yaş gurubunda bulunup toplam çalışanların yüzde 19,1'i 25+ işletmelerde çalışmaktadır. Diğer yaş guruplarında çalışan sayısı açısından dengeli bir dağılım görülmektedir.

Tablo 13'de ise Çanakkale ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle ilk iki mesleğin erkek çalışanlar ve toplam çalışanlar bazında aynı olması toplam çalışanlar içinde erkeklerin ağırlıkta olmasından kaynaklıdır. Seramik İmal İşçisi ve Şoför – Yük Taşıma mesleği hem toplam çalışanlar hem de erkek çalışanlar arasında en fazla çalışılan ilk iki mesleği oluşturmaktadır. Kadın çalışanlar arasında ise ilk sırada Seramik İmal İşçisi ve Temizlik Görevlisi yer almaktadır. Yine kadınlarda da birinci sırada, erkeklerde olduğu gibi İmalat sektörünün il genelindeki öneminden dolayı Seramik İmal İşçisi mesleği bulunmaktadır.

Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Erkek	Kadın	Genel
Seramik İmal İşçisi	Seramik İmal İşçisi	Seramik İmal İşçisi
Şoför-Yük Taşıma	Temizlik Görevlisi	Şoför-Yük Taşıma
Beden İşçisi (İnşaat)	Diğer Kasaplar Ve Et	Beden İşçisi (Genel)
Beden İşçisi (Genel)	Büro Memuru (Genel)	Temizlik Görevlisi
Ustabaşı/Postabaşı/Formen	Muhasebeci	Beden İşçisi (İnşaat)
Makine Bakımcı	Ton Balığı Kesim Ve	Ustabaşı/Postabaşı/Formen/At
Garson (Servis Elemanı)	Yıkama Ve Ayıklama İşçisi	Büro Memuru (Genel)
Vinç Operatörü	Satış Danışmanı	Garson (Servis Elemanı)
Şoför (Yolcu Taşıma)	Beden İşçisi (Genel)	Satış Danışmanı
Güvenlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi (Hastane)	Temizlik Görevlisi (Hastane)

Kaynak: İPA 2016

Toplam çalışanlar içinde en fazla istihdamı barındıran üçüncü meslek Beden İşçisi (Genel) ve bu mesleği de takip eden diğer meslekler; Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (İnşaat), Ustabaşı/postabaşı/formen ve Büro Memuru (Genel) meslekleri olarak sıralanmaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve İşyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı

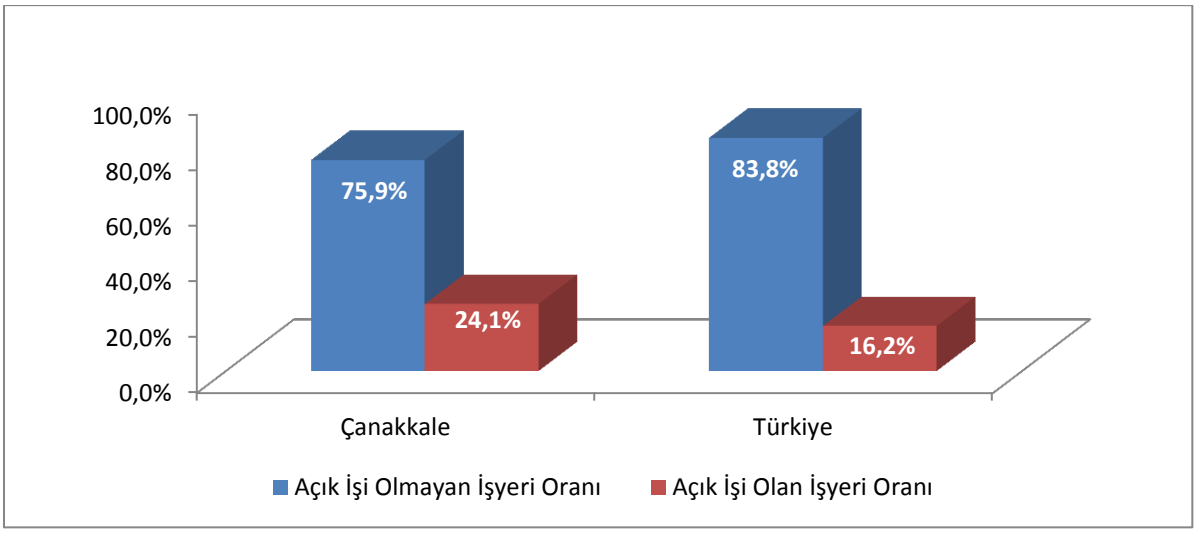

Kaynak: İPA 2016

Çanakkale ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 24,1'inde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasına göre yüksek olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 16,2 olarak gerçekleşmiştir.

Çanakkale ilinde 82 işyerinden 417 kişilik açık iş tespit edilmiş olup, sektörlere göre açık iş sayıları tablo 14'te gösterilmiştir.

Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı

Sektörler	Toplam Açık İş Sayısı
İmalat	80
İnşaat	15
Toptan ve perakende ticaret;	122
Ulaştırma ve depolama	101
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	63
Bilgi ve iletişim	3
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	7
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	15
Eğitim	8
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	3
Genel Toplam	**417**

Kaynak: İPA 2016

Çanakkale ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda da Kurum verilerinde olduğu gibi Toptan ve Perakende sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 417 kişilik açık işin yüzde 29,2'sine tekabül eden 122 kişilik kısmı Toptan ve Perakende sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Ulaştırma ve Depolama ile İmalat sektörleri olmuştur.

Tablo 15'te ise sektörler özelinde açık iş oranları ile ilgili sektördeki işyerlerinin açık iş verme oranları gösterilmiştir.

Tablo 16: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Oranı	Açık İş Verme Oranı
İmalat	0,9%	28,2%
İnşaat	0,7%	10,0%
Toptan ve perakende ticaret	4,4%	30,3%
Ulaştırma ve depolama	8,3%	10,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	6,5%	58,1%
Bilgi ve iletişim	12,0%	100,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3,1%	9,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1,0%	6,7%
Eğitim	1,7%	30,0%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,7%	28,6%
Genel Toplam	**2,1%**	**24,1%**

Kaynak: İPA 2016

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 15'ten de görüleceği üzere Çanakkale ilinde açık iş oranı yüzde 2,1 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Çanakkale ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 98 kişilik dolu kadronun yanında 2 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 12 ile Bilgi ve İletişim sektörü olarak tespit edilmiştir.

Açık iş verme oranında ise Bilgi ve İletişim sektörü ön plana çıkmıştır. Bu sektörde 1 işyeri bulunduğu ve bu işyerinin açık iş talebinde bulunmasından dolayı oran yüzde 100 olarak tablomuza yansımıştır.

Konaklama ve Yiyecek hizmeti faaliyetleri yüzde 58, Toptan ve Perakende Ticaret sektörü yüzde 30,3, Eğitim yüzde 30, İmalat yüzde 28,2 ile oldukça yüksek oran ile açık iş verme oranına sahiptir.

Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları

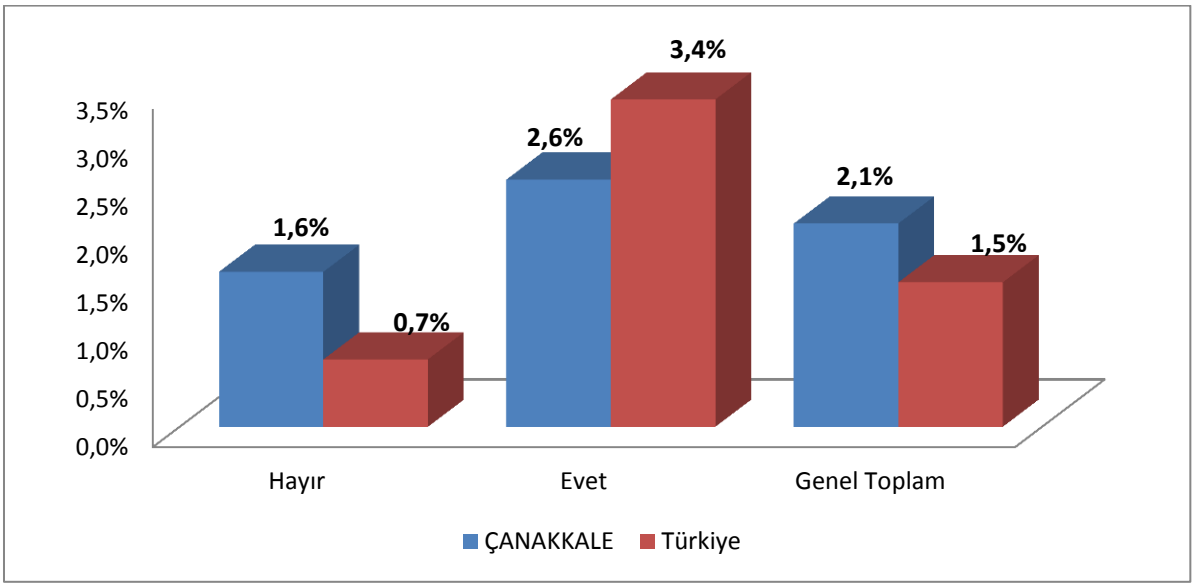

Kaynak: İPA 2016

Çanakkale ilinde ihtiyaç duydukları mesleklerin temininde güçlük çektiğini bildiren işyerlerinin açık iş oranı yüzde 2,6; teminde güçlük çekmeyen işyerlerinin açık iş oranı ise yüzde 1,6 olarak gerçekleşmiştir. Çanakkale ilinin bu oranları Türkiye ortalamasının altında kalmıştır. Teminde güçlük çeken işyerlerinde doldurulmayı bekleyen boş pozisyonların daha çok olması doğaldır. İşverenlerin ihtiyaç duydukları alanlarda talep ettiği personeli muhtelif nedenlerle istihdam edememesi bir anlamda söz konusu kadronun boş kalması anlamına gelecektir.

Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları

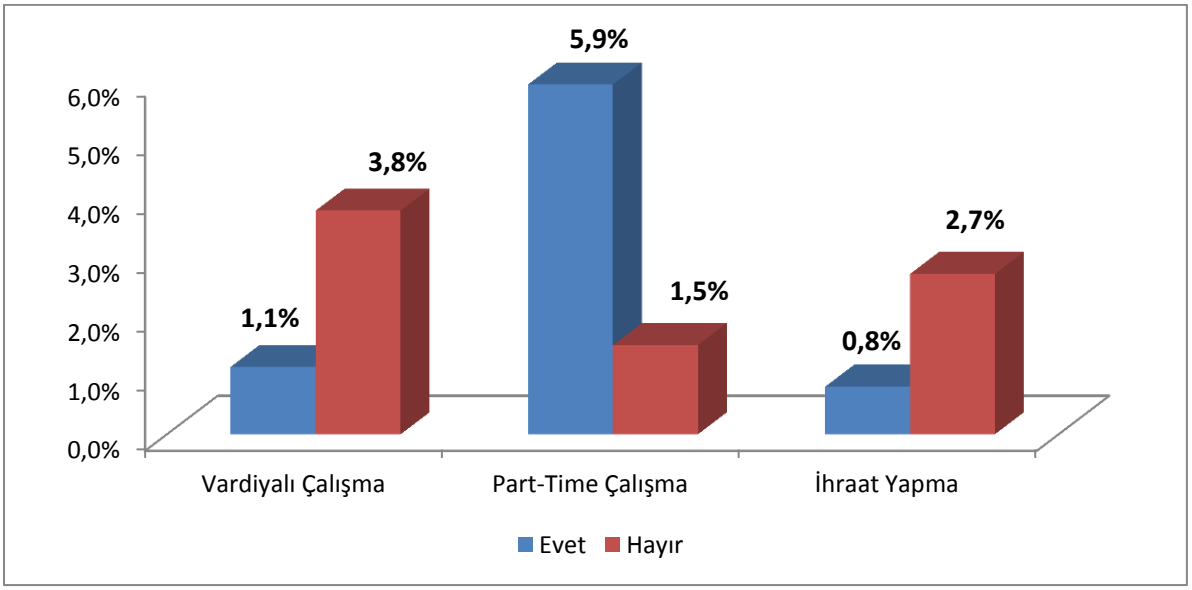

Kaynak: İPA 2016

Çanakkale ilinde vardiyalı çalışma yapan 20+ istihdamlı işyerlerinin açık iş oranı yüzde 1,1, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 3,8 olarak tespit edilmiştir. Part-time çalışma yapılan işyerlerinde ise açık iş oranı yüzde 5,9, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 1,5'dir. İhracat yapılan işyerlerinde de açık iş oranı yüzde 0,8, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 2,7 olarak tespit edilmiştir.

Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

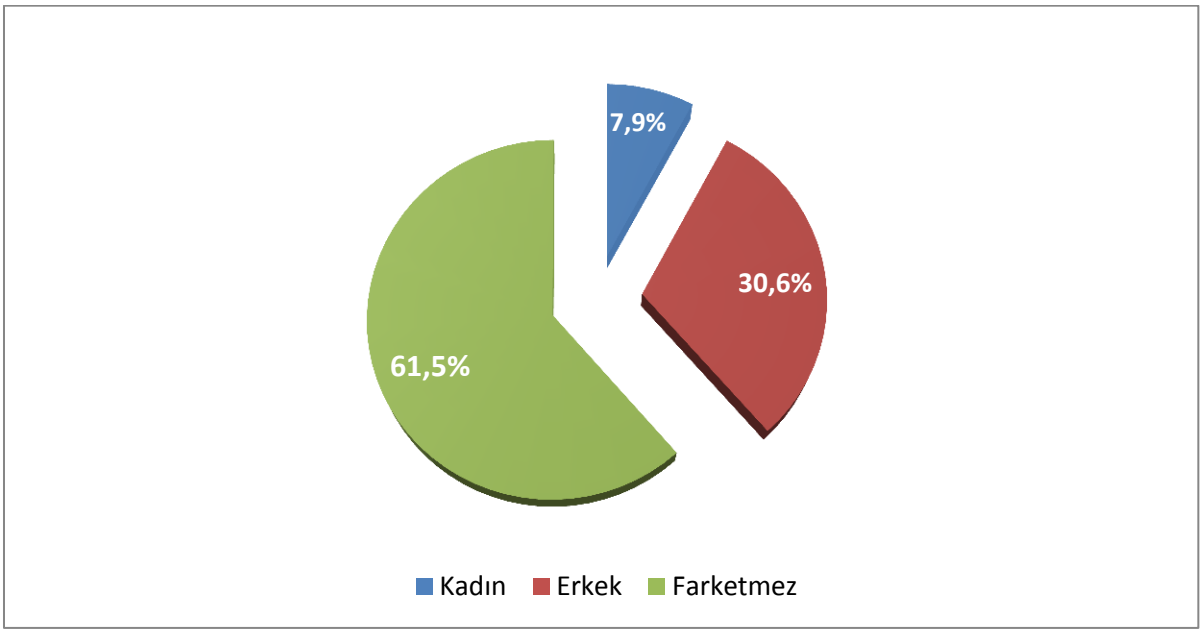

Kaynak: İPA 2016

Yukarıdaki şekil 18'de ise Çanakkale ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Açık işlerin yüzde 30,6'sında işverenlerin erkek işgücü talebi ortaya çıkmaktadır. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise oldukça düşük düzeyde kalmış ve bu oran yüzde 7,9 olarak tespit edilmiştir. İşverenler açık işlerinde yüzde 61,5 oranında belli bir cinsiyet tercihinde bulunmamışlardır. Bu oranlar işverenlerin tercihini analiz etmek anlamında tek başına yeterli olmamaktadır. Zira açık işlerde daha çok hangi meslekte ve hangi beceri düzeyinde talebin olduğu cinsiyet analizinde özellikle gerekli görülmektedir.

Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

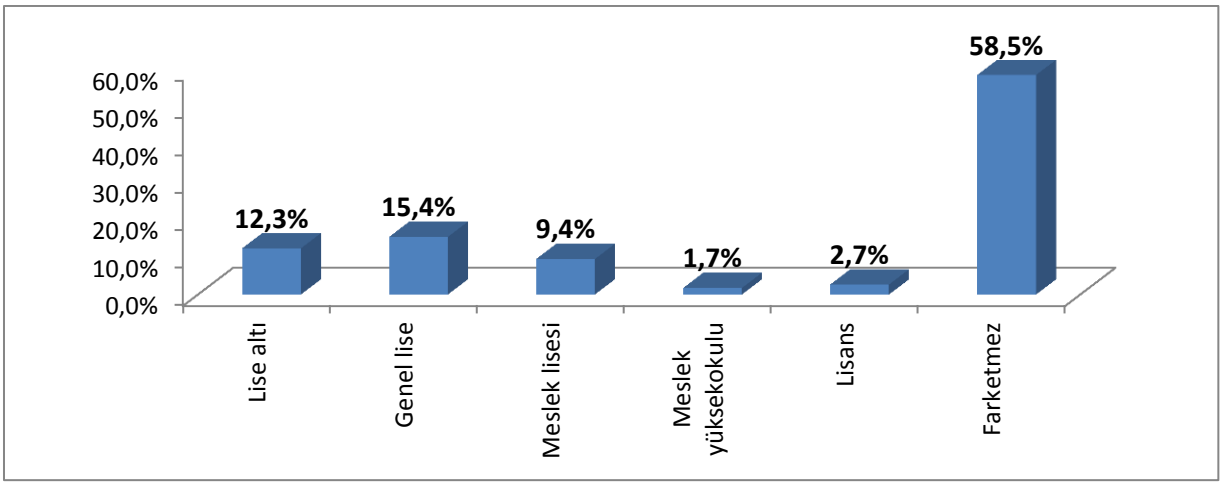

Kaynak: İPA 2016

İşverenlerin ihtiyaç duyduğu ve muhtelif açık iş arama kanallarını kullanarak işgücü talebini ilettikleri açık işlerinde asgari eğitim düzeyi de önemli bir tarafı oluşturmaktadır.

Çanakkale ilindeki açık işlerin yüzde 58,5'inde işverenler eğitim durumu farketmez olarak talep etmiştir. En fazla oranda ikinci sırada bulunan eğitim düzeyi ise genel lise seviyesi olarak görülmektedir. Kısaca açık işlerin yaklaşık yarısında genel lise ve altı seviyesi ön plana çıkmıştır.

Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

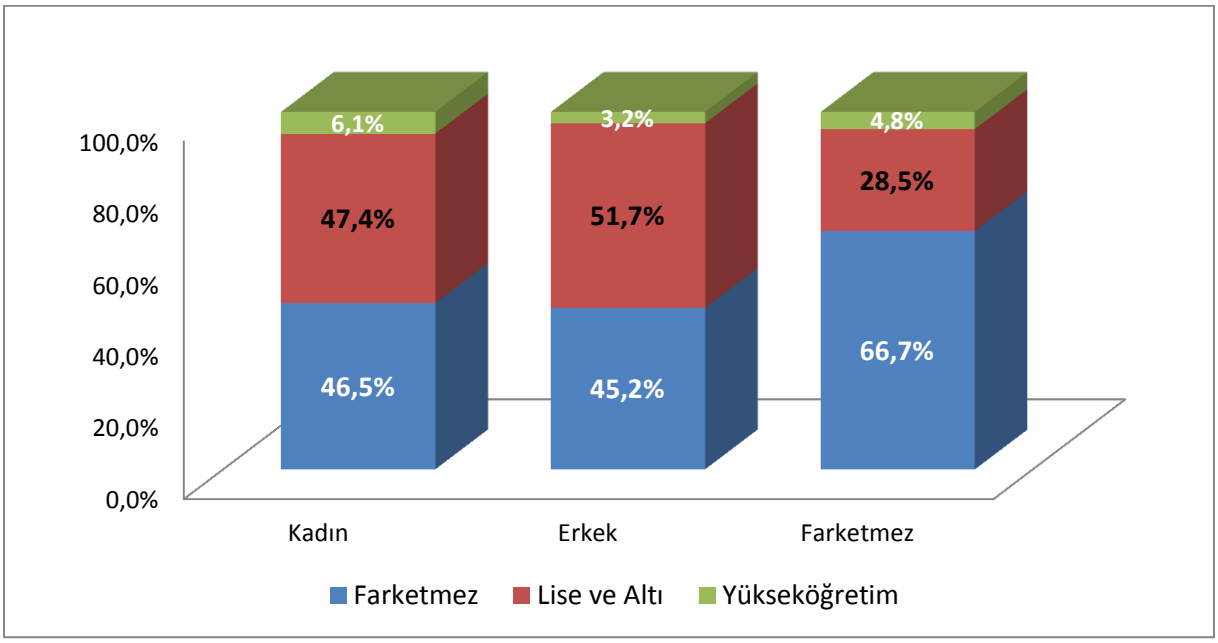

Kaynak: İPA 2016

Şekil 20'de görüleceği üzere lise ve altı seviyesi genel olarak ağırlıkta talep edilmiştir. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; erkeklerde kadınlara nazaran daha fazla oranda lise ve altı seviyesinde işgücü talep edilmiş, ayrıca yükseköğretim seviyesinde kadın işgücü için erkeklere oranla yaklaşık 2 kat daha fazla bir talepte bulunulmuştur. Grafikte öne çıkan bir diğer husus da; herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayarak verilen açık işlerde yükseköğretim seviyesindeki işgücü talepleri, cinsiyet tercihinde bulunulan açık işlerdeki yükseköğretim tercihine göre daha fazladır. Zira bu eğilimin nedeni, eğitimli işgücünün talep edildiği sektör ve mesleklerdeki "beyaz yakalı" istihdamı ön plana çıkmasıyla işgücü talebinde cinsiyet tercihinin eğitim tercihinin yanında çok bir anlam ifade etmemesi olarak söylenebilir.

Açık işlerdeki eğitim talepleri cinsiyete göre farklılaşabildiği gibi sektörel düzeyde de birtakım hususları öne çıkarmaktadır. Bazı sektörlerde yüksek düzeyde bir eğitim talebinde bulunulmaktayken bazılarında da işverenler nezdinde herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bile bulunulması önem ifade etmemektedir. Tablo 16'da Çanakkale ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerde sektörlere göre talep edilmiş olan eğitim düzeylerine ait veriler bulunmaktadır.

Tablo 17: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Sektörler	Farketmez	Lise ve Altı	Yükseköğretim
İmalat	38,0%	58,2%	3,8%
İnşaat	66,7%	6,7%	26,7%
Toptan ve perakende ticaret;	52,9%	44,6%	2,5%
Ulaştırma ve depolama	100,0%	0,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	54,1%	45,9%	0,0%
Bilgi ve iletişim	33,3%	66,7%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	100,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	71,4%	28,6%
Eğitim	25,0%	25,0%	50,0%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	33,3%	66,7%	0,0%
Genel Toplam	**58,5%**	**37,1%**	**4,4%**

Kaynak: İPA 2016

İşyerlerinden alınan açık işlerin yükseköğretim seviyesinde talep verilen sadece dört sektör bulunmaktadır. Bu sektörler, Eğitim sektörü yüzde 50 ile yüksek bir oranda talep vermiştir. Sırasıyla bunu İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, İnşaat sektörü, İmalat ve Toptan ve Perakende Ticaret Sektörü izlemektedir.

Ulaştırma ve Depolama sektöründeki açık işlerin yüzde 100 gibi bir oranında herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bulunulmamıştır. Bu husus da aslında bu işlerin çok nitelik gerektirmeyen meslekler olduğunu ifade etmektedir. Bir diğer ifadeyle lise altı ya da üniversite mezunu işgücü de işe başvuru yapsa işveren nezdinde çok bir anlam ifade etmeyecektir. İşe başvuru yapacak kişiler açısından ise; işin düşük nitelikli olmasından dolayı ortalama ya da daha yüksek bir eğitim seviyesine sahip olanların bu işlere başvuru yapmayacağı da göz önünde bulundurulmalıdır. Herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmeyen ikinci sektör ise İnşaat sektörü olmuştur. İnşaat sektöründeki açık işlerin yüzde 66,7'sinde işverenler "fark etmez" seçeneğini tercih etmişlerdir. Bu sektördeki açık işlerin yüzde 26,7'sinde de yüksek öğretim talep edilmiştir.

Açık işlerinde işverenlerin mutlaka belirli bir eğitim seviyesinde talep verdikleri sektörler ise;, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler ve İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörleri olmuştur.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Süresine Göre Dağılımı

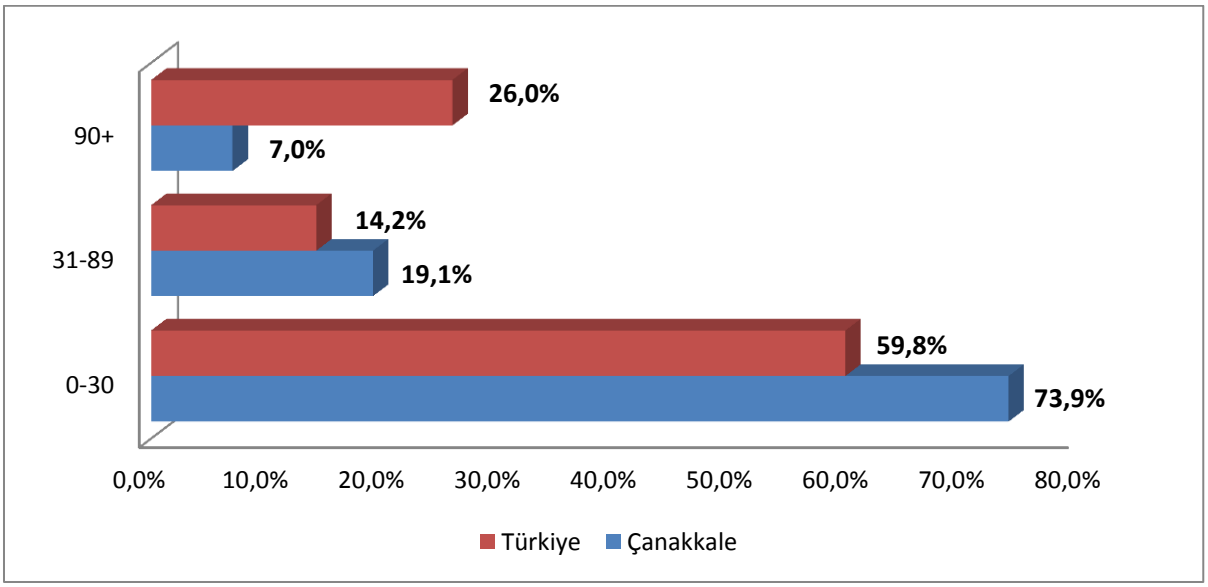

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerin arama sürelerine göre dağılımı incelendiğinde; Çanakkale ilinde açık işlerin yüzde 73,9'u 0-30 gün arasında aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneline göre daha yüksek tespit edilmiştir. 31-89 gün arasında aranan açık işlerin oranı ise yüzde 19,1'dir. Bu oran da Türkiye geneline göre yüksek gerçekleşmiş olup, 90 ve daha fazla günde aranan açık işlerin oranına bakıldığında bu sefer Çanakkale'de gerçekleşen oran Türkiye geneline göre düşük kalmıştır. Yani Çanakkale ilinde açık işlerin Türkiye geneline göre daha kısa sürede karşılandığı söylenebilir.

Tablo 18: Açık İş Arama Süresinin Cinsiyete Göre Dağılımı

Açık İş Arama Süresi	Kadın	Erkek	Fark etmez	Genel Toplam
0-30	74,6%	49,1%	86,1%	73,9%
31-89	22,4%	35,1%	10,7%	19,1%
90+	3,0%	15,8%	3,1%	7,0%
Genel Toplam	**100,00%**	**100,00%**	**100,00%**	**100,00%**

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerin arama süresi cinsiyet bazında değerlendirilebilir. Kadın işgücü tercihinde bulunulmuş olan açık işlerde arama süresinde 0-30 gün yüzde 74,6 oranında gerçekleşmiştir. Erkek işgücü taleplerinde ise bu oran yüzde 49,1 olarak tespit edilmiştir. Kadınlarda 31-89 gün arasında açık iş arama süresi yüzde 22,4 iken erkeklerde yüzde 35,1 oranında gerçekleşmiştir. 90 gün ve daha fazla süredir aranan açık işlerde erkekler kadınlara nazaran daha ön plandadır. 0-30 gün arası açık iş arama süresinde yüzde 86,1 ile farketmez seçeneği ön plana çıkmış, acilen eleman talebinden dolayı cinsiyetin ön planda tutulmadığı görülmektedir.

Şekil 22: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

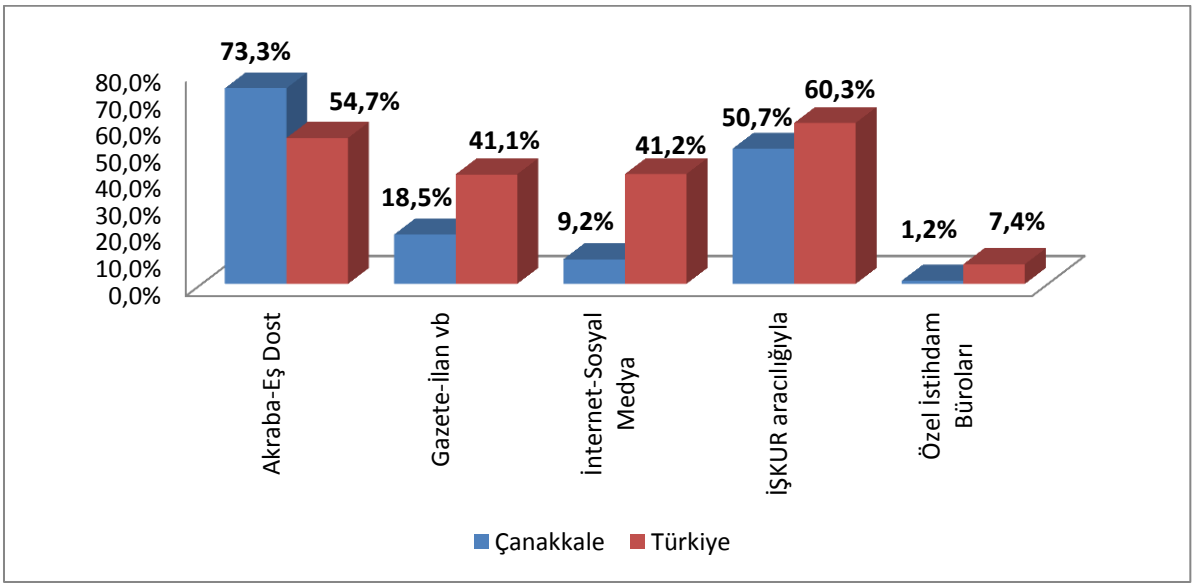

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu da özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 22'de Çanakkale ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Çanakkale ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 73,3 gibi büyük bir oranı Akraba Eş Dost vasıtasıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 54,7 olarak gerçekleşmiştir. Çanakkale ilinde işverenler daha sonra yüzde 50,7 ile İŞKUR vasıtasıyla iş arama kanalını kullanmıştır. Daha sonraki sıralamada Gazete İlan vb. yüzde 18,5, İnternet sosyal medya yüzde 9,2 olarak belirtilmiş fakat bu iki iş arama kanalı Türkiye genelinde yüzde 41 gibi yüksek bir seviyede gerçekleşmiştir. Çanakkale ilinde bu sonuç İŞKUR'un çok önemli bir iş arama kanalı olduğunu göstermektedir.

Tablo 19: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi

Eğitim Düzeyi/Arama Kanalları	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Çıraklık Eğitimi	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Lise altı	86,1%	4,0%	23,8%	71,3%	0,0%
Genel lise	62,1%	17,5%	4,7%	71,5%	0,0%
Meslek lisesi	38,6%	35,9%	25,5%	71,8%	0,0%
Meslek yüksekokulu	58,2%	13,8%	0,0%	55,8%	0,0%
Lisans	72,7%	27,1%	9,1%	45,4%	0,0%
Lisans üstü	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Farketmez	79,7%	18,8%	5,0%	37,5%	2,1%
Genel Toplam	**73,3%**	**18,5%**	**9,2%**	**50,7%**	**1,2%**

Kaynak: İPA 2016

Çanakkale ilinde Çıraklık eğitimi ve Lisans Üstü eğitim düzeyinde hiçbir eleman talebinde bulunulmamıştır. Lise altı seviyelerinde de yine özel istihdam büroları kullanılmamışken, yüzde 86,1 oranında Akraba Eş Dost, yüzde 71,3 ile İŞKUR aracılığıyla işverenler açık işlerini karşılamaya çalışmışlardır. Akaraba Eş Dost genel toplamda yüzde 73,3 ile Çanakkale ilinde en fazla tercih edilen iş arama kanalı olmuştur. Eğitim düzeyi olarak ilk üç sırada ise Lise Altı yüzde 86,1, Farketmez yüzde 79,7, Lisans yüzde 72,7 olarak devam etmektedir.

İŞKUR aracılığıyla eğitim düzeyine göre eleman talebi incelendiğinde yüzde 71 civarında bir oranıyla Lise Altı, Genel lise ve Meslek Lisesi düzeyinde talepte bulunulmuştur. Daha sonra yüzde 55,8 meslek Yüksek Okulu, yüzde 45,4 Lisans düzeyinde ve yüzde 37,5 ile de farketmez eğitim düzeyi seçilmiştir.

Özel İstihdam büroları Çanakkale İşgücü Piyasasında çok fazla kullanılmadığı genel toplam yüzde 1,2 gibi çok düşük bir payının olduğu görülmüştür.

Şekil 23'te ise İŞKUR hizmetlerinden yararlanan ve yararlanmayan işverenlerin açık işlerindeki arama kanallarının dağılımı incelenecektir.

Şekil 23: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı

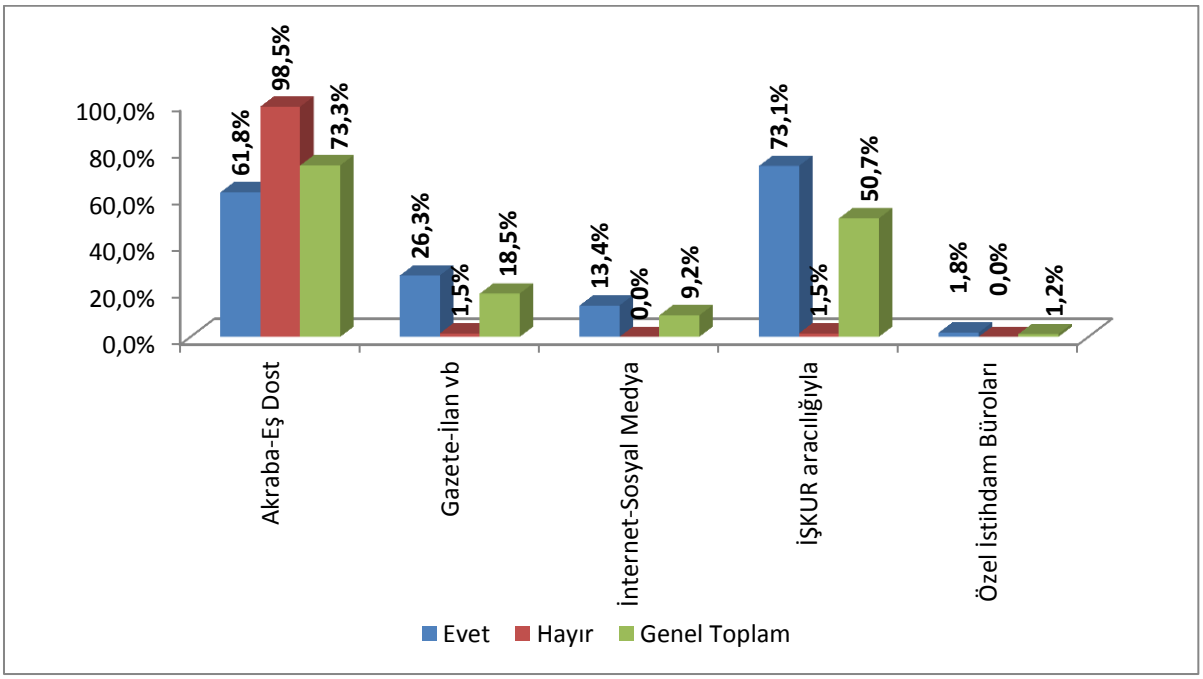

Kaynak: İPA 2016

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde yüzde 73,1 gibi önemli bir oranda İŞKUR'un arama kanalı olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu oran İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri için yüzde 1,5 gibi çok düşük bir oranda kalmıştır. İŞKUR hizmetlerinden yararlanmış olan işverenler açık işlerini de Kuruma bildirme yönünde eğilim sergilemişlerdir.

Tablo 20: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceriler	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	1	1	1	3
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	2	2	2	2	1
Takım Çalışması	3	3	3	4	
İletişim ve İfade Yeteneği	4	4	5	3	2
Satış ve Pazarlama Becerisi	5	7	9	7	4
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	6	10	7	6	
Bilgisayar kullanımı	7	5	4	5	
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	8	8	8	8	
Yabancı Dil	10	6	6	9	
Proje Tabanlı Çalışma	9	9		10	

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerde talep edilen asgari eğitim seviyesinden sonra işverenlerin istihdam etmeyi düşündüğü işgücünde aranılan beceriler de planlanacak politikalar için stratejik alanı oluşturmaktadır.

Çanakkale ilinde genel olarak açık işlerde istenen becerilerde ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik gelmektedir. İkinci sırada ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi ve daha sonra Takım Çalışması, İletişim ve İfade Yeteneği, Satış ve Pazarlama becerisi, Hesap Yapabilme (Analitik Beceri), Bilgisayar Kullanımı, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Yabancı Dil becerisi gelmektedir.

Tablo 21: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı

Meslek Grubu	Açık İş Sayısı
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	168
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	89
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	65
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	35
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	29
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	19
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	12
Genel Toplam	**417**

Kaynak: İPA 2016

Çanakkale ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 40,1'dir. İkinci sırada ise Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu bulunmaktadır.

Açık sayısının yanında daha çok açık iş oranları önemlidir. Tablo 21'de meslek gruplarına göre açık iş oranları bulunmaktadır.

Çanakkale ili için tespit edilen yüzde 2,1 açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde açık iş oranının en yüksek oranda yüzde 4,7 ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırayla Hizmet ve Satış Elemanları ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar gelmektedir.

Tablo 22: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları

Meslek Grupları	Açık İş Oranı
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	4,7%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	4,2%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	2,1%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	1,3%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	1,1%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	1,1%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	0,7%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	0,0%
YÖNETİCİLER	0,0%
Genel Toplam	**2,1%**

Kaynak: İPA 2016

Özellikle Yöneticiler ve Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubunda açık iş olmadığından açık iş oranı da sıfır görünmektedir.

İl geneli açık iş oranının altında bulunan meslek grupları ise Profesyonel Meslek Mensupları, Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek guruplarıdır.

Tablo 23: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı

Meslek Grubu	Kadın	Erkek	Farketmez	Genel Toplam
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	6,1%	0,8%	3,6%	2,9%
Hizmet Ve Satış Elemanları	6,1%	24,6%	21,8%	21,4%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	53,1%	8,9%	54,1%	40,2%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	3,0%	1,6%	6,3%	4,6%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	16,2%	25,3%	10,6%	15,6%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	16,6%	3,2%	7,1%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	15,4%	22,2%	0,4%	8,3%
Yöneticiler	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2016

İşverenler kadın işgücü tercihinde bulundukları açık işlerinde yüzde 53,1 oranında Nitelik Gerektirmeyen Meslekler; yüzde 16,2 oranında Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar; yüzde 15,4 oranında Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar ve yüzde 6,1 oranında ise Hizmet ve Satış Elemanları ve Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek gurubu istihdam etmek istediğini bildirmişlerdir. Erkek işgücü taleplerinin ise daha fazla meslek grubunda olduğu görülmektedir.

Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda yüzde 25,3 ikinci sırada ise yüzde 24,6 ile Hizmet Ve Satış Elemanları meslek gurubu gelmektedir.

Ayrıca yukarıdaki tabloda görülen oranlardan farklı olarak Nitelik Gerektirmeyen meslek grubu, herhangi bir cinsiyet tercihinde en fazla oranda bulunmayan bir alan olmuştur. Zira bu meslek grubundaki açık işlerin yüzde 40,2'sinde işverenler "fark etmez" seçeneğini tercih etmişlerdir.

Tablo 23'te ise meslek gruplarında talep edilen beceriler öncelik sıralamasına göre sıralanmıştır. Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar için ilk sırada İletişim ve İfade Yeteneği, ikinci sırada Bilgisayar kullanımı gelmiştir. Daha sonra ise Yabancı Dil bilgisi ve Yeterlilik ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi ön plana çıkmıştır.

Hizmet ve Satış Elemanları için ise ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, daha sonra Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve Takım Çalışması ön plana çıkmıştır.

Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Takım Çalışması ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ön plana çıkmıştır.

Profesyonel Meslek Mensupları ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi meslek grubu olmuştur. İkinci sırada Bilgisayar Kullanımı ve Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olarak devam etmektedir.

Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları ve Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda ise ilk sıralamada öncelikler değişmemiş ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi önemini korumuştur.

Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi

Beceriler	Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	Hizmet Ve Satış Elemanları	Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	Profesyonel Meslek Mensupları	Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	*	2	1	3	2	4	2	1
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	4	1	3	1	1	1	1	2
Takım Çalışması		3	2	5	3	2	5	3
İletişim ve İfade Yeteneği	1	4	5	4	4	*	3	4
Satış ve Pazarlama Becerisi	7	5	*	*	6	3	4	5
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	6	6	6	6	7	8	6	6
Bilgisayar kullanımı	2	*	4	2	*	6	*	7
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	5	*	*	7	5	7	7	8
Yabancı Dil	3	7	*	*	*	9	*	9
Proje Tabanlı Çalışma	8	*	*	8	*	5	*	10

Kaynak: İPA 2016

Tablo 25: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grupları	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	58,6%	33,7%	8,3%	91,8%	0,0%
Hizmet ve Satış Elemanları	55,8%	34,1%	21,5%	55,8%	3,4%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	84,3%	7,4%	3,0%	34,1%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	79,0%	26,3%	0,0%	63,1%	0,0%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	78,2%	14,0%	14,0%	59,2%	0,0%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	41,7%	30,8%	13,7%	61,7%	0,0%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	85,2%	20,5%	0,0%	70,6%	6,0%

Kaynak: İPA 2016

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grubu Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar olmuştur. Bu meslek grubundaki açık işlerin yüzde 91,8'i İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur.

Bu tabloda öne çıkan bir diğer husus arama kanalları içinde meslek grupları bazında en yüksek oranda kullanılan iki arama kanalı mevcuttur. Bunlardan birisi Akraba Eş Dost ve İŞKUR kanallarıdır. Akraba Eş Dost en çok kullanıldığı meslek grubu yüzde 85,2 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar olmuştur.

Gazete – İlan vb. ve İnternet – Sosyal Medya aracılığı ile en çok yüzde 34,1 ve yüzde 21,5 ile Hizmet ve Satış elemanları meslek gurubunda eleman aranmıştır.

Tablo 26: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	Takım Çalışması	İletişim ve İfade Yeteneği	Yabancı Dil	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Bilgisayar kullanımı	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)
Tarım İşçisi (Tarla Ürünleri)	1	*	2	*	*	*	*	*	*
Garson (Servis Elemanı)	3	2	4	1	6	5	*	*	*
Şoför-Yük Taşıma	2	1	5	3	*	4	7	*	6
Paketleme İşçisi (Gıda)	1	2	*	3	*	*	*	*	4
Süthane/ Mandıra İşçisi	2	1	4	3	*	*	*	*	*
Mutfak Görevlisi	1	2	*	3	*	*	*	*	*
Reyon Görevlisi	2	1	*	*	*	4	*	*	3
Peynir İmal İşçisi	1	3	2	*	*	*	*	*	*
Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	*	6	*	1	2	3	4	5	7
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	1	2	3	*	*	*	*	*	*

Kaynak: İPA 2016

Tablo 25'te Çanakkale ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Garson (Servis Elemanı) mesleğinde becerilerdeki ilk öncelik İletişim ve İfade Yeteneği yer almaktadır. Şoför Yük Taşıma mesleğinde ise talep edilen becerilerin başında Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe gelmektedir. Mutfak Görevlisi mesleği için ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi talep edilmiştir. Reyon Görevlisi mesleği için ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve Hesap Yapabilme(Analitik Beceri) becerileri ilk üç önceliği mevcuttur.

Tablo 27: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Genel Toplam
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat	Şoför-Yük Taşıma	Tarım İşçisi (Tarla Ürünleri)
Süthane/ Mandıra İşçisi	Garson (Servis Elemanı)	Garson (Servis Elemanı)
Paketleme Makinesi Operatörü	Akaryakıt Satış Elemanı	Şoför-Yük Taşıma
Mutfak Görevlisi	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	Mutfak Görevlisi
Paketleme İşçisi	Paketleme İşçisi (Gıda)	Paketleme İşçisi (Gıda)
Kasiyer	Gaz Altı Kaynakçısı	Reyon Görevlisi
Bulaşıkçı (Stevard)	Mobilyacı	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat
Sekreter	Elektrik Teknisyeni	Süthane/ Mandıra İşçisi
Ön Muhasebeci	Makine Bakımcı	Akaryakıt Satış Elemanı
Okul Öncesi Öğretmeni	Satış Temsilcisi / Plasiyer	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)

Kaynak: İPA 2016

Çanakkale ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Tarım İşçisi (Tarla Ürünleri), Garson (Servis Elemanı), Şoför-Yük Taşıma, Mutfak Görevlisi, Paketleme İşçisi (Gıda), Reyon Görevlisi, Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi, Süthane/ Mandıra İşçisi, Akaryakıt Satış Elemanı ve Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik) meslekleridir.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan meslekler ise Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi, Süthane/ Mandıra İşçisi ve Paketleme Makinesi Operatörü meslekleridir.

Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan meslekler de Şoför-Yük Taşıma, Garson (Servis Elemanı), Akaryakıt Satış Elemanı, Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik) ve Paketleme İşçisi (Gıda) meslekleridir.

Tablo 28: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceriler	Kadın	Erkek	Farketmez	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	2	1	1
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	2	1	3	2
Takım Çalışması	4	3	2	3
İletişim ve İfade Yeteneği	3	4	4	4
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	5	7	5	5
Satış ve Pazarlama Becerisi	6	6	6	6
Bilgisayar kullanımı	7	8	7	7
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme		5	10	8
Yabancı Dil	8	9	9	9
Proje Tabanlı Çalışma	9	10	8	10

Kaynak: İPA 2016

Kadın ve erkekler için genel toplama göre becerilerde öncelik sıralaması ilk iki sırada farklılık göstermektedir. Kadınlarda ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi iken, erkeklerde ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe olarak tespit edilmiştir. Herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayan açık işlerde ise ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, ikinci öncelik de Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi olarak görülmektedir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Çanakkale ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Şekil 24: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

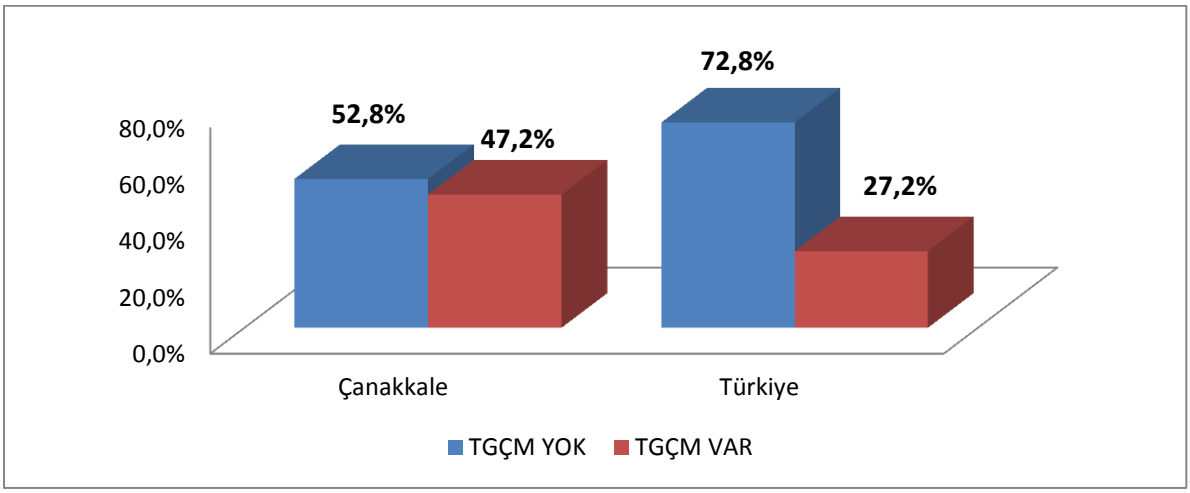

Kaynak: İPA 2016

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye geneli 20 + istihdamlı 95 bin 620 işyerine ulaşılmıştır. Bu işyerlerinden 25 bin 970 tanesinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Çanakkale ilinde ise 20+ istihdamlı 341 işyeri çalışmaya cevap vermiş, bunlardan 161 tanesi temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 47,2 ile Çanakkale ilinin eleman temininde ülke genelinden daha fazla güçlük çektiği görülmektedir.

Şekil 25: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

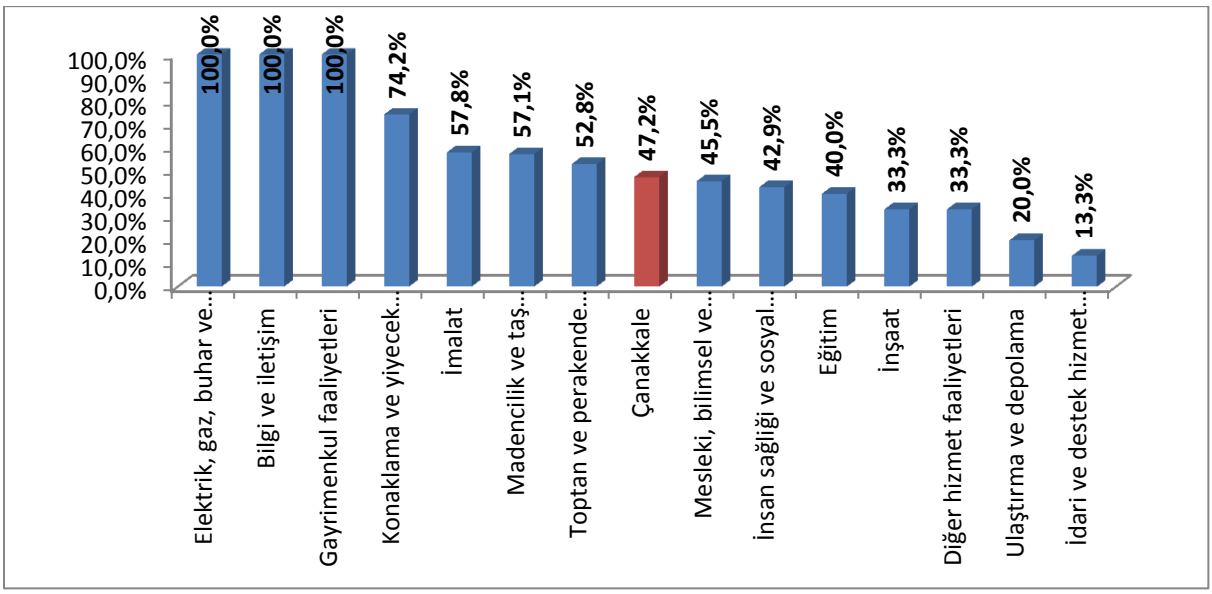

Kaynak: İPA 2016

Çanakkale ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Su Temini; Atık Yönetimi Kanalizasyon ve İyileştirme Faaliyetleri, Finans ve Sigorta Faaliyetleri ile Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörlerinde bulunan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde

en fazla oranda güçlük çeken işyerlerinin Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Bilgi ve İletişim ve Gayrimenkul Faaliyetleri sektöründe olduğu görülmektedir. Söz konusu sektördeki mevcut işyerlerinin az olması ile birlikte bu alanda çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemanın bulunamaması faktörleri, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur.

İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörü gibi Çanakkale ilinde işyeri sayısının yoğun olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çekilen işyeri oranının son sırada yer alması dikkat çekmektedir. Bu sonuç, bu sektörün ilde eleman temininde diğer sektörlere nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

Tablo 29: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	229
Toptan Ve Perakende Ticaret	137
İnşaat	73
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	59
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	16
Ulaştırma Ve Depolama	15
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	12
Eğitim	10
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	8
İnsan Sağliği Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	7
Diğer Hizmet Faaliyetleri	6
Bilgi Ve İletişim	4
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	1
Gayrimenkul Faaliyetleri	1
Genel Toplam	**578**

Kaynak: İPA 2016

Çanakkale ilinde 578 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları, sektör bazında incelendiğinde İmalat sektörü ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde yoğunlaşıldığı görülmektedir. Bu iki sektörün temininde güçlük çektiği eleman sayısı, Çanakkale ilinde toplam temininde güçlük çekilen sayının yüzde 63,3 'ünü oluşturmaktadır. Söz konusu sektörlerde çalışan sayısının fazla olması sebebi ile temininde güçlük çekilen kişi sayısı da fazladır. Öyle ki Çanakkale ilinde toplam çalışanların yüzde 61 'i bu sektörlerde çalışmaktadırlar. Araştırma sonuçlarına göre özellikle İmalat sektörü, Türkiye geneli verilerde de sayısal olarak mevcut istihdamı en fazla olan ve eleman temininde de en çok güçlük çekilen sektör olarak karşımıza çıkmaktadır.

Şekil 26: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

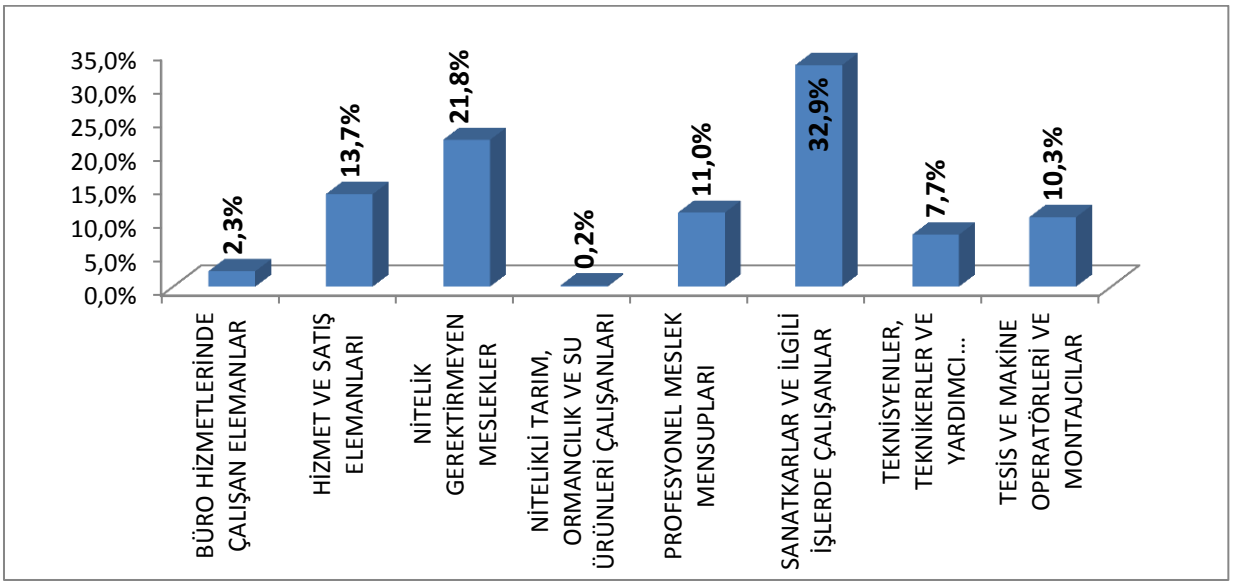

Kaynak: İPA 2016

Çanakkale ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 190 kişi ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 32,9'u bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde de 20 + istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı en yüksek ikinci sırada Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunun olması, bu meslek grubunun ihtiyaçlarının sadece Çanakkale ili ile sınırlı olmadığını göstermektedir. Benzer şekilde araştırma sonuçları göstermektedir ki Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubu hem ülke geneli hem de Çanakkale ilinde eleman temininde en az güçlük çeken meslek grubudur.

Tablo 30: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

Meslekler	TGÇM Oranı
Beden İşçisi (Genel)	12,6%
Meyve Sebze Ayıklama İşçisi	8,8%
Garson (Servis Elemanı)	5,5%
Şoför-Yük Taşıma	4,0%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	2,9%
Endüstriyel Ve Yapısal Çelik Konstrüksiyon İşçisi	2,6%
Hamal/Elle Taşıma	2,4%
Muhasebeci	2,3%
Paketleme İşçisi (Gıda)	1,8%
Süthane/ Mandıra İşçisi	1,8%

Kaynak: İPA 2016

Çanakkale ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 73 kişi ile Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almaktadır. Bu mesleği sırasıyla 51 kişi ile Meyve Sebze Ayıklama İşçisi, 32 kişi ile Garson (Servis Elemanı) meslekleri takip etmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Garson (Servis Elemanı), Şoför Yük Taşıma, Muhasebeci ve Paketleme İşçisi (Gıda) mesleği olmak üzere toplam dört mesleğin yine değişmeyerek ilk onda yer aldıkları görülmektedir. Çanakkale ilinde söz konusu meslekler, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Beden İşçisi (Genel), Garson (Servis Elemanı) ve Şoför Yük Taşıma mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgi şeklindedir.

Şekil 27: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

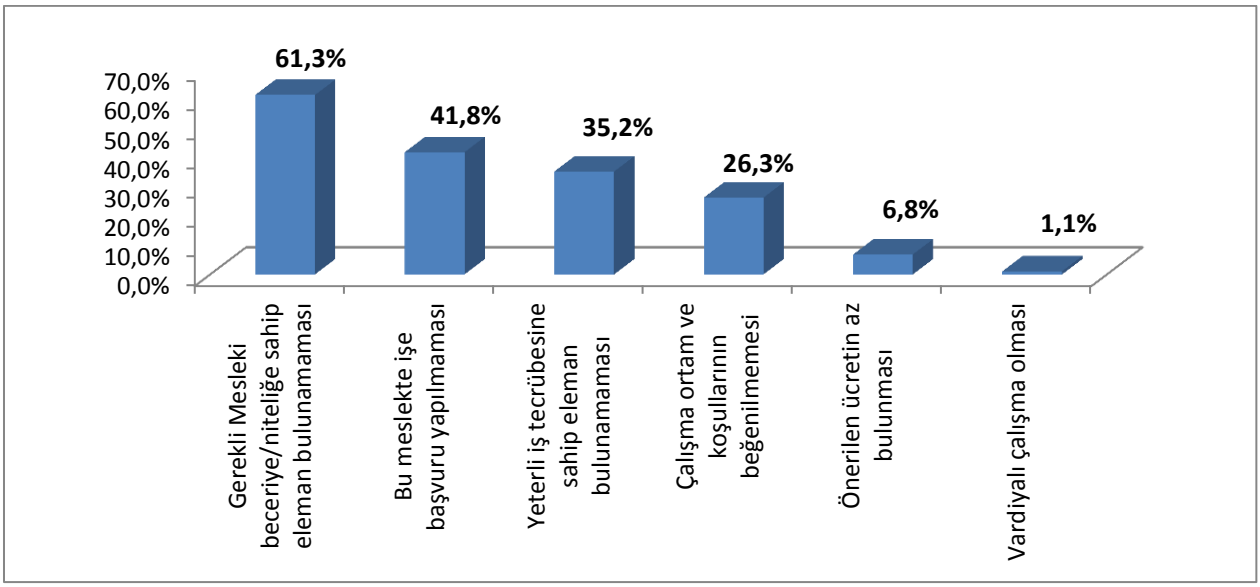

Kaynak: İPA 2016

Çanakkale ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır. Bu neden Türkiye geneli 20 + istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımı ile de benzerlik göstermektedir.

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelenirken, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği hatta birçoğunun bire bir aynı olduğu ifade edilmiştir. TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif

işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için gereken mesleki beceriye/niteliğe sahip bireyler sağlandığında sadece il geneli değil ülke çapında da talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Şekil 28: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri

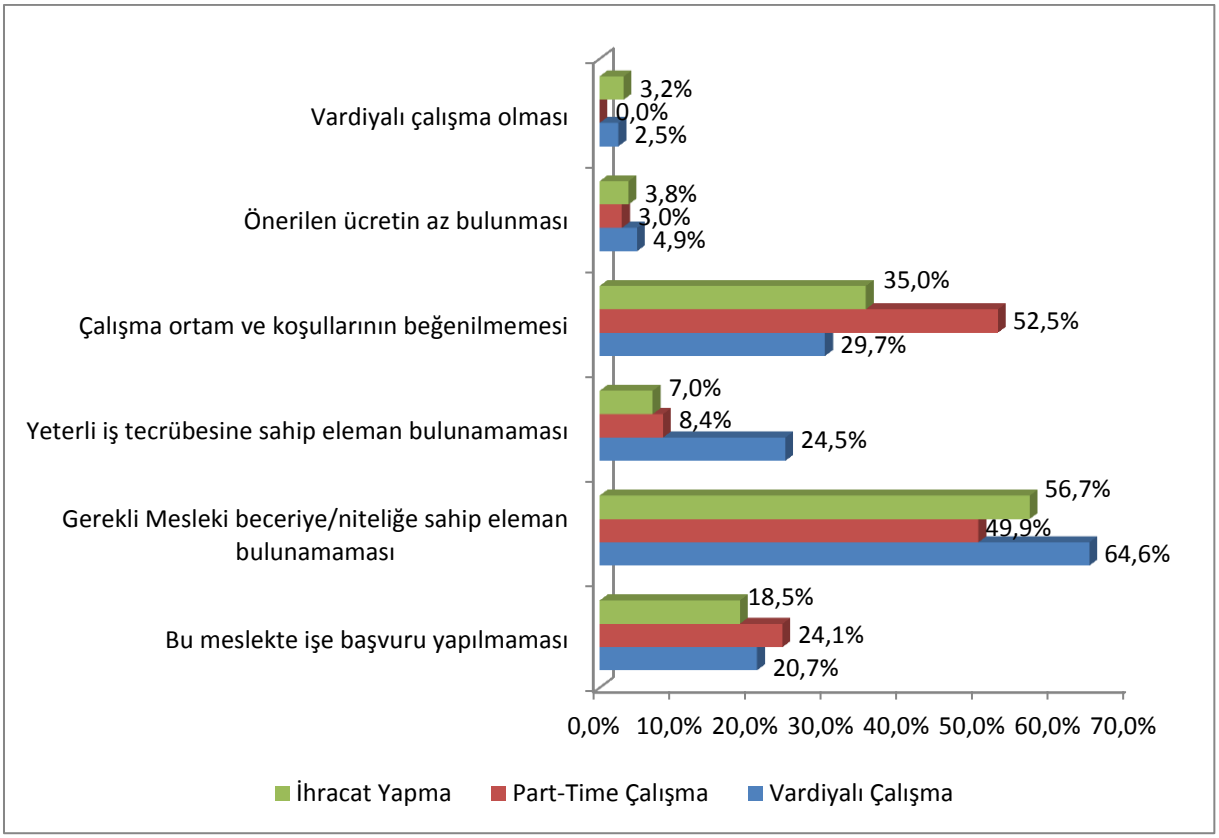

Kaynak: İPA 2016

Çanakkale ilinde işyerlerinin part-time veya vardiyalı çalışanı olması, işyerinin ihracat yapıp yapmaması gibi işyeri durumuna göre eleman temininde güçlük çekme nedenlerine bakılacak olursa; her üç duruma sahip işyerlerinde de oranları değişmekle beraber TGÇM nedenlerinden ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır. Vardiyalı çalışma yapan işyerlerinde bu nedene ilişkin oranının yüzde 64,6 olarak hesaplanması ile biraz daha belirgindir. Ayrıca Çanakkale ili hatta ülke geneli işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmelerinin de aynı nedene dayanması sebebiyle, bu husus genel bir problem halini almaktadır.

Tablo 31: Meslek Grubuna Göre TGÇM Nedenleri

Meslek Grupları	Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması	Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması	Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması	Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi	Önerilen Ücretin Az Bulunması	Vardiyalı Çalışma Olması
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	46,3%	100,0%	77,3%	7,8%	0,0%	7,8%
Hizmet ve Satış Elemanları	25,7%	84,6%	53,9%	20,5%	21,7%	0,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	46,0%	26,0%	17,0%	53,1%	0,0%	0,0%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	44,4%	66,7%	54,1%	14,4%	7,9%	0,0%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	47,8%	66,7%	25,7%	20,6%	6,4%	0,0%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	32,1%	61,5%	56,9%	25,0%	0,0%	11,3%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	39,0%	72,8%	32,2%	13,5%	8,5%	0,0%
Genel Toplam	**41,8%**	**61,3%**	**35,2%**	**26,3%**	**6,8%**	**1,1%**

Kaynak: İPA 2016

Çanakkale ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekme nedenlerine bakılacak olursa Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması nedeni en çok tercih edilen nedenlerdendir. Öyle ki, dokuz meslek grubundan yedi tanesi için en yüksek oranda söz konusu neden işaretlenmiştir.

Bu meslekte işe başvurunun olmaması ve Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması önemli iki neden olarak ortaya çıkmıştır. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması tüm meslek gruplarında yakın bir oranla yüzde 40 civarında belirtilmiştir. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunmaması nedeni özellikle Nitelikli Tarım Ormancılık Ve Su Ürünlerinde Çalışanlar ve Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlarda meslek grupları için oldukça yüksek bir oranda belirtilmiştir.

Önerilen Ücretin Az Bulunması ve Vardiyalı Çalışma Olması işveren kaynaklı nedenler tüm meslek gruplarında en az öneme sahip nedenler olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 32: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması	Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması	Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması	Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi	Önerilen Ücretin Az Bulunması
Beden İşçisi (Genel)	27,7%	0,0%	0,0%	79,2%	0,0%
Meyve Sebze Ayıklama İşçisi	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Garson (Servis Elemanı)	19,4%	80,6%	54,7%	16,2%	12,9%
Şoför-Yük Taşıma	34,9%	73,9%	26,0%	8,6%	8,7%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Endüstriyel Ve Yapısal Çelik Konstrüksiyon İşçisi	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Hamal/Elle Taşıma	100,0%	71,1%	71,1%	28,9%	0,0%
Muhasebeci	23,1%	91,9%	69,4%	15,3%	7,6%
Paketleme İşçisi (Gıda)	100,0%	51,3%	51,3%	0,0%	0,0%
Süthane/ Mandıra İşçisi	100,0%	51,3%	51,3%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2016

Çanakkale ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, Kaynakçı (oksijen ve elektrik), Endüstriyel Ve Yapısal Çelik Konstrüksiyon İşçisi, Hamal/Elle Taşıma, Paketleme İşçisi (Gıda), Süthane/ Mandıra İşçisi meslekleri olmak üzere toplam on meslekten beş tanesinin temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması olduğu görülmektedir.

Meyve ve Sebze Ayıklama işçisi mesleğinin ise temininde güçlük çekilmesinin tek bir nedeni olduğu tablodan görülmekte olup Bu Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman bulunamaması neden olarak belirlenmiştir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yıl öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Çanakkale ilinde 2016 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 16,1'i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Çanakkale ilinde işverenlerin yüzde 33,3 'ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle 10 işyerinden Türkiye genelinde yaklaşık 2'si istihdamın artacağını öngörürken Çanakkale 'de bu sayı 3'e yükselmekte olup işverenlerin yakın dönemde istihdam artışına olumlu baktıkları görülmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinden daha az seviyede olarak yüzde 2,7 olarak öngörülmüştür.

Tablo 33: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artacak	Azalacak	Değişmeyecek	Fikrim Yok
Madencilik ve taş ocakçılığı	28,6%	14,3%	28,6%	28,6%
İmalat	36,6%	0,0%	32,4%	31,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
İnşaat	31,7%	1,7%	35,0%	31,7%
Toptan ve perakende ticaret;	40,4%	2,2%	32,6%	24,7%
Ulaştırma ve depolama	20,0%	0,0%	45,0%	35,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	25,8%	6,5%	35,5%	32,3%
Bilgi ve iletişim	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	27,3%	9,1%	27,3%	36,4%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	40,0%	6,7%	26,7%	26,7%
Eğitim	20,0%	10,0%	40,0%	30,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	14,3%	0,0%	28,6%	57,1%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	33,3%	0,0%	55,6%	11,1%
Genel Toplam	**33,3%**	**2,7%**	**35%**	**29,1%**

Kaynak: İPA 2016

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ve Gayrimenkul Faaliyetleri sektörlerinde olduğu görülmektedir. Özellikle bu sektörlerin mevcut işyerlerinin yaklaşık tamamının istihdamın artacağı yönünde tahminde bulunması, bu sektörlerin önümüz yıl Çanakkale ‘de işgücü piyasasında önemli ölçüde dalgalanmalar oluşturabileceğini göstermektedir.

Sektörlerin istihdam eğiliminde dikkat çeken diğer bir husus ise Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor ve Bilgi ve İletişim sektörlerinde bulunan tüm işyerleri gelecek dönem için herhangi bir öngörüde bulunamamışlardır.

Tablo 34: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Madencilik ve taş ocakçılığı	8	4,0%
İmalat	228	2,5%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	10	11,1%
İnşaat	184	8,3%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	185	7,0%
Ulaştırma ve depolama	48	4,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	37	4,1%
Gayrimenkul faaliyetleri	6	600,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	14	6,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	60	3,9%
Eğitim	4	0,8%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	4	0,9%
Diğer hizmet faaliyetleri	6	5,8%
Genel Toplam	**794**	**4,1%**

Kaynak: İPA 2016

Türkiye genelinde 20 + istihdamlı işyerlerinde 2017 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2016 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 2,8 artacağı beklenmekte olup Çanakkale ‘de ise bu oran, yüzde 4,1 olup ülke genelinin üzerinde seyretmiştir.

Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor, Diğer Hizmet Faaliyetleri, Su Temini; Kanalizasyon atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Bilgi ve İletişim ile Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörleri dışındaki tüm sektörlerde artış tahmin edilmektedir. Sayısal olarak artışın daha fazla İmalat sektöründeki artıştan kaynaklanacağı öngörülmektedir. Öyle ki Çanakkale ‘de beklenen 794 kişilik istihdam artışının dörtte birinden fazlasının bu sektörde gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Net istihdam değişim oranlarına göre ise çalışan sayılarındaki farklılık, bu sıralamayı değiştirmektedir. Öyle ki en yüksek net istihdam değişim oranı, Gayrimenkul Faaliyetleri sektörüne ait iken İmalat sektörü sıralamada daha alt sıralarda yer almakla beraber en düşük net istihdam değişim oranının Bilgi ve İletişim, Finans ve Sigorta Faaliyetleri ve Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörüne ait olduğu görülmektedir.

Tablo 35: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grubu	Net İstihdam Değişimi	NİDO
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	20	1,8%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	93	4,5%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	245	7,2%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	5	9,2%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	31	2,1%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	207	6,7%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	81	3,1%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	112	2,2%
YÖNETİCİLER	0	0,0%
Genel Toplam	794	4,1%

Kaynak: İPA 2016

Meslek gruplarına göre net istihdam değişimi incelendiğinde; Türkiye geneli 20 + istihdamlı işyerlerinde net istihdam değişimi en yüksek meslek grubu, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar olarak tespit edilmiştir. Çanakkale ilinde ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubu yer almıştır. Sayısal olarak en çok artış daha sonra sırasıyla Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar ve Hizmet ve Satış Elemanları meslek gruplarında beklenmektedir. Bu üç meslek grubunun net istihdam artış beklentisinin toplamı, Çanakkale ilinde beklenen tüm artışın yüzde 68 'ini oluşturmaktadır.

En az artış beklentisi ise Yöneticiler ile Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grupları olup tüm artışın yalnızca yüzde 0, 6'ınıi oluşturmaktadırlar.

Net istihdam değişim oranlarına göre ise çalışan sayılarındaki farklılık, Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar Elemanlar meslek gruplarını ilk sıralara yükseltmektedir. Yöneticiler meslek grubu ise net istihdam değişimi ile paralel olarak yüzde 0 net istihdam değişimi oranı ile son sırada yer almaktadır.

Tablo 36: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Beden İşçisi (İnşaat)	Çocuk Bakıcısı/Çocuk Bakım Elemanı
Beden İşçisi (Genel)	Diğer Öğretmenler
Temizlik Görevlisi	İletişim Danışmanı
Şoför-Yük Taşıma	Güvenlik Görevlisi
Mobilya Döşeme İşçisi	Madenci (Genel)
Garson (Servis Elemanı)	
Makineci (Dikiş)	
İnşaat Ustası	
Üretim Paneli Kontrol Operatörü	
Seyahat Servis Elemanı (Host/Hostes/Otobüs-Tren)	

Kaynak: İPA 2016

Çanakkale ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen meslekler sırasıyla, Beden İşçisi (İnşaat), Beden İşçisi (Genel), Temizlik Görevlisi, Şoför-Yük Taşıma, Mobilya Döşeme İşçisi Garson (Servis Elemanı), Makineci (Dikiş), İnşaat Ustası, Üretim Paneli Kontrol Operatörü ve Seyahat Servis Elemanı (Host/Hostes/Otobüs-Tren) olup, Çocuk Bakıcısı/Çocuk Bakım Elemanı, Diğer Öğretmenler, İletişim Danışmanı, Güvenlik Görevlisi, Madenci (Genel) mesleklerinde ise azalış beklenmektedir.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Beden İşçisi (İnşaat), Beden İşçisi (Genel), Şoför-Yük Taşıma, Garson (Servis Elemanı), Makineci (Dikiş), İnşaat Ustası meslekleri istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Buradan Çanakkale ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Şekil 29: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO

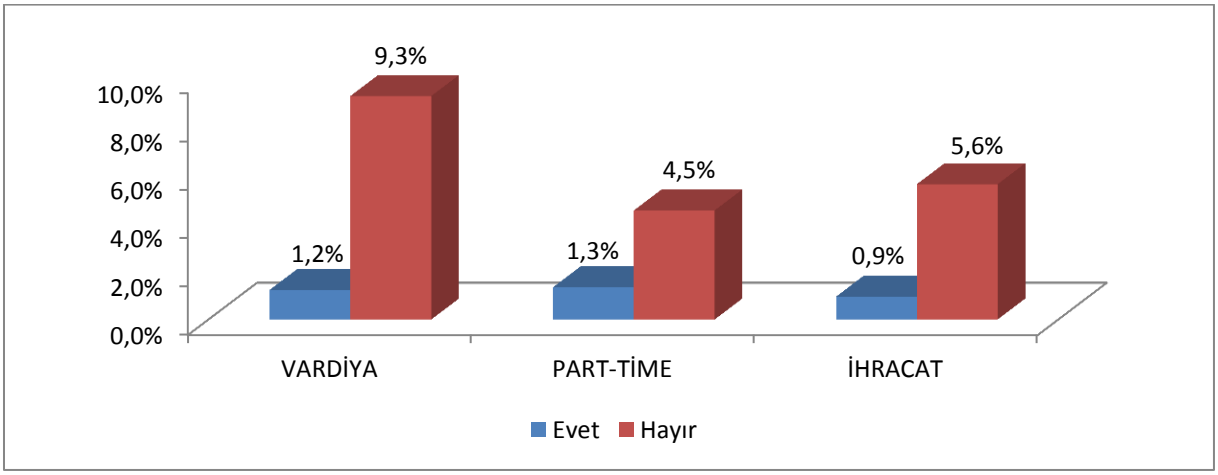

Kaynak: İPA 2016

İşyeri özellikleri bakımından net istihdam değişim oranlarına bakıldığında vardiyalı çalışma, part-time çalışma veya ihracat yapma olmak üzere üç özelliğe sahip işverenlerin benzer eğilimler sergilediğini görmekteyiz. Çanakkale ili için yüzde 4,1 olan net istihdam değişim oranı, bu üç özelliğe sahip işyerlerinin üç türünde de daha düşük olarak hesaplanmaktadır. Bu da vardiyalı çalışma, part-time çalışma veya ihracat yapan işverenlerin önümüz dönem, bu üç özelliğe de sahip olmayan işverenlere nazaran daha düşük istihdam artışı beklediğini göstermektedir.

Bu sonuç, Türkiye geneli 20 + istihdamlı işyerleri için de geçerli olup ülke geneli yüzde 2,8 net istihdam değişim oranından, bu üç özellikten birine sahip olan işyerlerinin net istihdam değişim oranları, daha düşük olarak hesaplanmıştır.

Şekil 30: İşverenlerin Bir Yıl Sonraki İstihdam Değişim Beklentilerine Göre Beş Yıl Sonraki Beklentileri

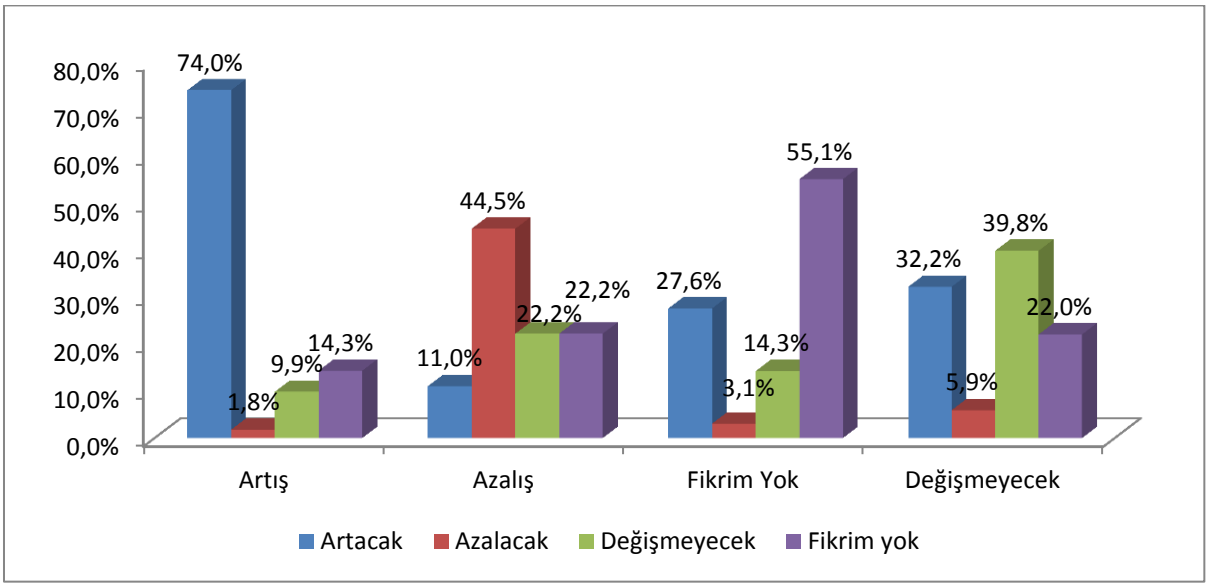

Kaynak: İPA 2016

Çanakkale ilinde işverenlerin bir yıl sonraki istihdam değişim beklentilerine göre beş yıl sonraki istihdam değişim beklentileri incelendiğinde işveren beklentilerinin birbirleriyle örtüştüğü görülmektedir. Bir yıl sonrası için istihdam artışı bekleyen işverenler toplam işverenlerin yüzde 33,3'ünü oluşturmaktadır. Bir yıl sonra artış bekleyen işverenlerin ise yüzde 74 'ünün beş yıl sonrası için artış beklediği görülmekte iken yüzde 1,8'i ise azalış beklediği görülmektedir. Buradan işverenlerin yüzde 1,8'inin önümüzdeki dönemde istihdam artışı beklerken uzun vadede azalış beklemekte oldukları anlaşılmaktadır.

Bir yıl sonrası için istihdam azalışı bekleyen işverenler toplam işverenlerin yüzde 2,7'sini oluşturmaktadır. Önümüzdeki dönemde istihdam azalışı bekleyen işverenlerin yüzde 44,5' i beş yıl

sonrası için de azalış beklemektedir. Bunun yanı sıra kısa vadede istihdam azalışı bekleyen işverenlerin yüzde 11'i beş yıl sonrası için istihdam artışı beklemektedir.

Önümüzde ki dönemde istihdamın değişmeyeceğini ifade eden işverenler, toplam işverenlerin yüzde 35 'ini oluşturmaktadırlar. Bunlardan yüzde 39,8'lik kısmı ise hem kısa vadede hem de beş yıl sonrasında yine istihdamın mevcut durumunu koruyacağını ifade etmişlerdir.

İşverenlerin yüzde 29,1'lik kısmı ise bir yıl sonrası için istihdam artışı/azalışı hakkında herhangi bir öngörülerinin olmadığını beyan etmişlerdir. Önümüzdeki dönem için öngörüsü olmayanların da yüzde 55,1'i uzun vadede de herhangi bir tahminde bulunamamışlardır.

Bu kapsamda araştırma sonuçlarına göre işverenlerin bir yıl sonraki istihdam değişim beklentileri ile beş yıl sonraki beklentileri birbirleriyle tutarlı olup önümüzdeki dönem için işveren hangi beklenti içindeyse beş yıl sonra da aynı eğilimde olduğu anlaşılmaktadır.

SONUÇ

Çanakkale İşgücü Piyasası Analizi Raporunun temel amacı, 2016 yılında Çanakkale ilinde gerçekleştirilmiş olan Talep Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizlikleri gidermeye, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca Talep Araştırması kapsamında mevcut işyerlerinden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının bir diğer adımı olan eğitim programları ve kursların düzenlenmesine katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Türkiye işgücü piyasası birçok açıdan henüz tam anlamıyla analiz edilememiştir. Bunun nedeni olarak işgücü piyasasını arz yönüyle ele aldığımızda il düzeyinde veri eksikliği mevcuttur. İller sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilerek Türkiye İstatistiki Bölge Sınıflaması oluşturulmuştur. Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından 2007 yılından beri tüm iller bazında işgücü talebi ve açık işler üzerine veri derlemek amacıyla çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü Piyasası Talep Araştırması bu güne kadar tüm iller itibariyle karşılaştırmaya imkân sağlayacak şekilde standartlaştırılmış bir araştırmadır ve zengin bir bilgi tabanına sahiptir.

Talep Araştırması, Çanakkale ilinde istihdam ve işsizlik sorunlarının çözümüne yönelik işgücü yapısı ve sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik veri ve bilgi derlenmesini kolaylaştırıcı bir çalışma olmuştur. Özellikle il bazında işgücü piyasasına ilişkin verilerin az olması, Talep Araştırması'nın katkılarını daha kıymetli hale getirmektedir.

Bu raporda sunulan veri ve analizin değerlendirmesi sorun alanlarının, ihtiyaçların ve işgücü gelişimi açısından hedef kitlenin tespiti olarak üç grupta ele alınabilir. Aşağıda yapılan değerlendirme bu üç grubu birbiriyle ilişkili bir şekilde sunmaktadır.

İŞKUR son yıllarda işgücü piyasasında artan etkinliği sayesinde kamuoyunda adından sıkça söz ettirmeye ve daha kaliteli hizmet sunmaya başlamıştır. Bu etkinliğin ve kalitenin bir göstergesi de istatistiksel verilerdeki sayısal artış olarak gösterebilir. Bu sayısal artış ile birlikte 2008 ve 2015 yıllarının kayıtlı işsiz oranındaki artış görülmektedir. 2010 yılında Çanakkale ilinde İŞKUR'a kayıtlı işsiz 6 bin 914 kişi iken 2015 yılında ise 13 bin 462 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının da baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişmenin, İŞKUR olarak işsizlere daha doğru ve etkin politika üretmek noktasında faydalı olacağı

düşünülmektedir. Rakamlardaki yükseliş İŞKUR'un tanınırlığının artmasından ve işgücü piyasasında aktif bir oyuncu hale gelmesinden kaynaklanmaktadır.

İŞKUR tarafından açılan kurslar öncelikle Çanakkale'deki işgücü piyasasının ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik açılmaktadır. Bu kapsamda İŞKUR tarafından açılan kurslar bölgelere göre farklılık göstermektedir. Katılımcı sayılarına bakıldığında, Toplum Yararına Programlar (TYP) 147 program 2400 katılımcı ile en fazla katılımcı sayısına sahiptir, devamında 754 program 1010 katılımcı sayısı ile iş başı eğitim programı, girişimcilik 30 program ve 789 katılımcı, mesleki eğitim kurs sayısı 26 katılımcı sayısı 601 katılımcı olarak sıralanmaktadır. Toplam kurs sayısı TYP hariç 810 program 2400 katılımcı bulunmaktadır. Bu veriler 2015 yılında işgücü piyasasına destek olan teşvik amaçlı programların ağırlığı anlaşılmaktadır.

Son olarak ise dikkat edilmesi gereken önemli bir unsur, araştırma kapsamında Çanakkale ili işgücü piyasasına meslek grupları açısından bakıldığında en fazla çalışan sayısının erkekler için Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda kadınlarda ise Nitelik gerektirmeyen İşlerde olduğu görülmektedir. Ayrıca temininde güçlük çekilen mesleklerde 2015 yılında yüzde 12,6 Beden işçisi (Genel), yüzde 8,8 Meyve Sebze Ayıklama İşçisi, yüzde 5,5 Garson (Servis Elemanı) meslekleri şeklinde sıralanmaktadır. Bu durumda Çanakkale ilinde işgücü talebi açısından, aslında eğitim aranmayan mesleklerin veya işgücünün düşük düzey eğitimli olmasının işverenler için yeterli olacağı sonucuna varılabilir. Ancak bu araştırma ve analiz çerçevesinde ücret ve çalışma koşulları gibi işgücü piyasası bileşenleri değerlendirilmeye alınmadığı için, bu tespitin işgücü arz ve talebi arasında var olan dengesizlikleri gidermekte işlevsel olacağı düşünülmemektedir.

İşverenlerin gelecek ile ilgili olumlu beklentileri işgücü piyasasında talep yaratacaktır. Bu işgücü talebiyle arzı eşleştirerek Çanakkale'de istihdamı artırmak üzere aşağıdaki öneriler değerlendirilmelidir:

- İŞKUR'un işsiz kayıtlarında sayısal olarak işgücü piyasasında mevcut talebin çok üstünde olan işsizlere yönelik, onları istihdama dahil edecek şekilde kurslar düzenlenmelidir.

- İşverenlerin nitelik gerektiren mesleklerde eleman talebine karşılık, sistemde kayıtlı iş arayanlara niteliklerini geliştirmek üzere eğitimler vererek, bu kayıtlı işgücünü işverene sunmak üzere işyeri ziyaretleri fazlalaştırılabilir.

- TR22 bölgesinde tarım sektörünün ağırlığından ötürü bu sektörde meydana gelecek olası daralma tarımdan ayrılan kesimin kente göç etmesine neden olabilir. Bu nedenle, tarım sektöründen ayrılan kişiler ve özellikle kadınlar göz önüne alınarak bu bireylerin istihdamını sağlayacak eğitim faaliyetleri düzenlenmesi de gerekmektedir.

- İşgücü piyasasında kadınlar ve gençlerin istihdama katılım oranlarını yükseltmek amacıyla hedef kitlesi gençler ve kadınlar olan eğitim programları düzenlenmelidir.

- Dezavantajlı grubun işgücüne katılımını ve istihdamını artırmak için kontenjanları dolduramayan işverenler ile işbirliği yapılarak uygun mesleki eğitim programları hazırlanmalıdır.

- Mesleki eğitim programları çerçevesinde, örgün öğretimden ayrılan genç nüfusu ve açık iş taleplerini birlikte değerlendirerek, işgücü piyasasına dahil edecek şekilde eğitim başlıkları belirlenmelidir.

- Kadınların istihdama katılımını artırmak amacıyla aktif işgücü piyasası politikaları kapsamında gerektiği takdirde mesleki eğitim kurslarına katılımı artıracak teşvik politikaları uygulanmalıdır.

- Özellikle kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor sektöründe beklenen istihdam artışına yönelik bu sektörde faaliyet gösteren işyerleri ile yakın ilişki kurularak oluşması beklenen eleman ihtiyacını gidermek üzere eğitimler ve araştırmalar yapılmalıdır.

Çanakkale'deki işgücü talebini kurum vasıtasıyla karşılayabilmek için Çanakkale İŞKUR İl Müdürlüğü:

- İşe yerleştirme olanaklarını kamuyla paylaşmalı

- Düzenli periyodlarla işe yerleştirmelere ve eğitim faaliyetlerine ilişkin istatistikleri kamuoyuna duyurmalı

- Kurum veri tabanında yüksek nitelikli iş arayanların oranını arttırmalıdır.

KAYNAKÇA

Ekonomi Bakanlığı İstatistikleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

Kalkınma Bakanlığı İstatistikleri

MEB, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

TOBB İstatistikleri

TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus İstatistikleri

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

DPT (2007) Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013) İşgücü Piyasası, Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Devlet Planlama Teşkilatı, Ankara.

EKLER

EK 1: 2016 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

2016 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine 3.536 TL (üçbinbeşyüzotuzaltı Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :……..…….…….....

İşyerinin Yasal Unvanı :……..

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :……..

MAHALLE :……..

CADDE/SOKAK :……

İÇ/DIŞ KAPI NO :……

TELEFON/FAKS/E-POSTA :……..

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : …….. .. **Unvanı** :……

Tarih : …… **Telefonu** : ……

E-Posta :…… **İmza/Kaşe:** ……

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

……..

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

(Cevabınız Hayırsa 4. Soruya geçebilirsiniz)

Evet ☐ Hayır ☐

(…… Yılından bu yana)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.

(Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Talebi ☐ İşbaşı Eğitim Programları ☐

Çalışanların Mesleki Eğitimi ☐ Mesleki Eğitim Kursu ☐

Kısa Çalışma Ödeneği ☐ Danışmanlık ve Yönlendirme ☐

4) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

5) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde kısmi süreli (part-time) çalışanın olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

7) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER 8)Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz? 8.1)Eleman aramıyoruz ☐ ⇨ 9.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Fark etmez	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Fark etmez	Talep Edilen Beceriler * 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe			İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz ** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Özel İstihdam Büroları			Açık İşiniz İçin Ne Kadar Süredir Eleman Arıyorsunuz? 1. 0-30 Gün 2. 31-89 Gün 3. 90+ Gün
				1	2	3	1	2	3	

*Önem derecesine göre EN FAZLA 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)

**Kullandığınız arama kanallarından EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2017 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

9) 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ ⇨	9.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ ⇨	10. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ ⇨	10. soruya geçiniz.

9.1) 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

10)30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ ⇨	10.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ ⇨	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ ⇨	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

11) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

11.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → **12.Soruya Geçiniz.**

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

***Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.**

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

12) 5 yıl sonra işyerinizde çalışan sayısının ne yönde olmasını bekliyorsunuz?

Artacak ☐ Azalacak ☐ Değişmeyecek ☐ Fikrim Yok ☐

13) 5 yıl sonra içinde bulunduğunuz sektörün durumunun nasıl olacağını bekliyorsunuz?

Daha iyi olacak ☐ Daha kötü olacak ☐ Değişmeyecek ☐ Fikrim Yok ☐

14) 5 yıl içerisinde sektörünüzü değiştirmeyi düşünüyor musunuz?

Evet, düşünürüm ☐ Hayır, düşünmem ☐

15) İşbaşı Eğitim Programlarından yararlanma süresinin 6 aydan 12 aya çıkarılmasının istihdama etkisinin nasıl olacağını düşünüyorsunuz.

Artacak ☐ Azalacak ☐ Değişmeyecek ☐

16) Doğum sonrası Yarı Zamanlı Çalışmanın kadın istihdamını ne yönde etkileyeceğini belirtiniz.

Kadın istihdamını Arttıracak ☐ Kadın İstihdamını Azaltacak ☐ Değişmeyecek ☐

2016 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşveren/İşveren Temsilcisi görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri:

EK 2 : İLLERE GÖRE İŞYERİ SAYILARI VE İŞYERİ BÜYÜKLÜKLERİ

İl Adı	2_9	10_19	20+	Genel Toplam
ADANA	296	80	2.123	2.499
ADIYAMAN	25	19	349	393
AFYONKARAHİSAR	69	23	630	722
AĞRI	13	6	192	211
AKSARAY	44	10	326	380
AMASYA	33	8	257	298
ANKARA	976	446	6.765	8.187
ANTALYA	526	193	3.271	3.990
ARDAHAN	5	66	22	93
ARTVİN	20	3	120	143
AYDIN	154	36	960	1.150
BALIKESİR	174	58	1.070	1.302
BARTIN	18	9	221	248
BATMAN	20	21	498	539
BAYBURT	11	62	36	109
BİLECİK	26	9	222	257
BİNGÖL	14	15	244	273
BİTLİS	14	12	193	219
BOLU	44	13	274	331
BURDUR	34	10	225	269
BURSA	468	164	4.579	5.211
ÇANAKKALE	**84**	**26**	**375**	**485**
ÇANKIRI	20	5	115	140
ÇORUM	60	26	444	530
DENİZLİ	157	52	1.527	1.736
DİYARBAKIR	67	48	1.267	1.382
DÜZCE	51	19	442	512
EDİRNE	47	17	288	352
ELAZIĞ	48	31	544	623
ERZİNCAN	25	12	149	186
ERZURUM	53	24	473	550
ESKİŞEHİR	100	24	489	613
GAZİANTEP	231	71	1.799	2.101
GİRESUN	33	18	311	362
GÜMÜŞHANE	13	58	65	136
HAKKARİ	5	62	68	135
HATAY	145	42	1.109	1.296
IĞDIR	13	3	104	120
ISPARTA	44	15	307	366

İSTANBUL	3.655	1.289	7.670	12.614
İZMİR	791	241	5.760	6.792
KAHRAMANMARAŞ	77	46	845	968
KARABÜK	28	6	263	297
KARAMAN	27	10	211	248
KARS	13	106	82	201
KASTAMONU	38	20	313	371
KAYSERİ	177	53	1.690	1.920
KIRIKKALE	28	8	204	240
KIRKLARELİ	45	16	311	372
KIRŞEHİR	16	10	154	180
KİLİS	6	62	73	141
KOCAELİ	252	100	3.160	3.512
KONYA	261	69	2.174	2.504
KÜTAHYA	56	16	473	545
MALATYA	64	26	639	729
MANİSA	195	42	1.173	1.410
MARDİN	19	25	581	625
MERSİN	187	66	1.924	2.177
MUĞLA	218	69	1.046	1.333
MUŞ	13	11	193	217
NEVŞEHİR	38	13	340	391
NİĞDE	46	13	241	300
ORDU	75	28	537	640
OSMANİYE	36	14	411	461
RİZE	28	19	308	355
SAKARYA	133	36	949	1.118
SAMSUN	147	35	1.054	1.236
SİİRT	8	12	166	186
SİNOP	29	5	143	177
SİVAS	62	26	513	601
ŞANLIURFA	86	75	1.191	1.352
ŞIRNAK	5	25	293	323
TEKİRDAĞ	139	46	1.455	1.640
TOKAT	44	20	372	436
TRABZON	91	50	1.058	1.199
TUNCELİ	6	77	48	131
UŞAK	41	20	438	499
VAN	43	23	549	615
YALOVA	33	10	318	361
YOZGAT	36	13	224	273
ZONGULDAK	59	17	457	533
Genel Toplam	**11.531**	**4.684**	**72.751**	**88.966**

EK 3- TANIM VE KAVRAMLAR SÖZLÜĞÜ

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Aktif Kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 12 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıt.

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır. (İŞKUR)

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Çalışma Çağındaki Nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

Genç İşsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç İşsizlik Oranı : 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

$$Genç\ İşsizlik\ Oranı = \frac{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşsiz}{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşgücü\ Arzı\ (İstihdam + İşsiz)}$$

Genç Nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Eğitim Durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana gruplar aşağıdadır:

1. Okuma yazma bilmeyen

2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen

3. İlkokul

4. İlköğretim

5. Ortaokul veya mesleki ortaokul

6. Genel Lise

7. Mesleki veya teknik lise

8. Yüksek öğretim

Eğitim Seviyelerine Göre İşgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

Eksik İstihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

İktisadi Faaliyetlere Göre İstihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık
B	Madencilik ve Taş Ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı
E	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı
H	Ulaştırma ve Depolama
I	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri
J	Bilgi ve İletişim
K	Finans ve Sigorta Faaliyetleri
L	Gayrimenkul Faaliyetleri
M	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri
N	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri
O	Kamu Yönetimi ve Savunma
P	Eğitim
Q	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri
R	Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor
S	Diğer Hizmet Faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal Ve Hizmet Üretim Faaliyetleri
U	Uluslar Arası Örgütler Ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

İstihdam Edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

$$\text{İ}stihdam\ Oranı = \frac{Toplam\ \text{İ}stihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\ddot{u}fus} \times 100$$

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İş Başında Olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş Başında Olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İşe Yerleştirme: İş arayanların Kurumca işe yerleştirilmesidir.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

$$\text{İş}g\text{ücü} = \text{İ}stihdam\ Edilenler + \text{İş}sizler$$

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır. Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması: İŞKUR tarafından 8 Nisan-6 Mayıs tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2014 yılı kayıtlarıdır.

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Katılım\ Oranı = \frac{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı\ (\ \text{İ}stihdam + \text{İş}siz)}{Kurumasal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

İşgücüne Dahil Olmayan (İnaktif) Nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır. İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş Aramayıp Çalışmaya Hazır Olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

> ***1.1. İş Bulma Ümidi Olmayanlar:*** Daha önce iş aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.
>
> ***1.2. Diğer:*** Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

$$\text{İş}gücü\text{ne } Dahil\ Olmayan\ N\ddot{u}fus\ Oranı = \frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\ddot{u}fus - \text{İş}gücü}{Kurumsal\ Olmayan\ N\ddot{u}fus} \times 100$$

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik Oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

$$\text{İş}sizlik\ Oranı = \frac{\text{İş}siz}{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı(\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)} \times 100$$

İşteki Durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

Kayıt Dışı İstihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt Dışı istihdam Oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

$$Kayıtdışı\ \text{İ}stihdam\ Oranı = \frac{Kayıtdışı\ \text{İ}stihdam}{Toplam\ \text{İ}stihdam} \times 100$$

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif

kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı İşgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Kurumsal Olmayan Nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal Olmayan Çalışma Çağındaki Nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Mesleklere Göre İstihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) ISCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. ISCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş Bağımlılık Oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

$$\boldsymbol{Ya\text{ş}\ Ba\text{ğ}ımlılık\ Oranı} = \frac{0-14\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus + 65\ Ya\text{ş}\ ve\ \text{ü}st\text{ü}\ N\text{ü}fus}{15-64\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yerel Birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Yetersiz İstihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Zamana Bağlı Eksik İstihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.